

Krediidiinkassode ja -ostjate seadusⁱ

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

(1) Käesolev seadus reguleerib krediidihaldustegevust, sealhulgas krediidihaldusteenuse osutamist, krediidiinkasso ja krediidiostja tegevust, vastutust ning järelevalve teostamist nende isikute üle.

(2) Käesolevas seaduses ette nähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesolevast seadusest ja Finantsinspektsiooni seadusest tulenevaid erisusi.

§ 2. Seaduse kohaldamine

(1) Käesolevat seadust kohaldatakse krediidiinkassole ja krediidiostjale, kes on asutatud Eestis ja tegutsevad Eestis või kelle elukoht on Eestis, samuti krediidihaldustegevusele ning filiaalile välisriigis ja välisriigis asutatud krediidiinkasso ja krediidiostja tegevusele Eestis.

(2) Kui seadusest ei tulene teisiti, kohaldatakse käesolevat seadust sellisele krediidihaldustegevusele kui sellega tegeleb krediidiasutus või krediidiandjate ja -vahendajate seaduses sätestatud krediidi- või hüpoteekkrediidiandja (edaspidi *krediidiandja*) ning krediidi- või hüpoteekkrediidi vahendaja (edaspidi *krediidivahendaja*). Eelnimetatud juhul ei käsitata Euroopa Majanduspiirkonna lepinguriigis (edaspidi *lepinguriik*) asutatud krediidiasutust, krediidiandjat või -vahendajat krediidiinkassona.

(3) Kui seadusest ei tulene teisiti, ei kohaldata käesolevat seadust krediidihaldustegevusele, kui sellise tegevusega tegeleb investeerimisfondide seaduses sätestatud fondivalitseja.

(4) Käesolevat seadust ei kohaldata:

1) krediidihaldustegevusele, kui krediidileping on sõlmitud kolmandas riigis asutatud krediidiasutusega või krediidiandajaga, välja arvatud juhul, kui krediidileping või sellest tulenev nõue loovutatakse lepinguriigis asutatud krediidiasutusele või krediidiandjale;

2) krediidilepingu või sellest tuleneva nõude omandamisele lepinguriigis asutatud krediidiasutuse poolt;

3) krediidilepingu või sellest tuleneva nõude omandamisele või krediidihaldustegevusele kui krediidileping on sõlmitud isiku poolt, kes ei ole krediidiasutus ja krediidisaaaja on muu isik kui tarbija;

4) notarile, kohtutäiturile, pankrotihaldurile ja advokaadile, kui nad tegelevad käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevusega oma kutsetegevuse raames.

(5) Krediidilepingust tulenevate krediidiandja nõuete või krediidilepingu tingimuste üle krediidisaaajaga läbirääkimiste pidamist ei käsitata krediidihaldustegevusena käesoleva seaduse § 3 lõike 2 tähenduses, kui sellega tegeleb krediidivahendaja ise.

(6) Krediidiasutust, krediidiandjat ja krediidivahendajat, kes omandab viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude, ei käsitata krediidiostjana käesoleva seaduse tähenduses.

(7) Krediidiinkassona ei käsitata käesoleva seaduse tähenduses isikut, kes oma põhi- või kõrvaltegevusena vahendab isikuandmete kaitse seaduse §-s 10 sätestatud võlasuhte rikkumisega seotud andmeid (edaspidi *maksehäireinfo*), edastab maksehäireinfot kolmandatele isikutele või saadab seoses maksehäireinfoga krediidisaaajatele meeldetuletusi võlgnevuste tasumiseks ning ei tegele ühegi muu käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevusega.

§ 3. Krediidiinkasso, krediidihaldustegevus, ja krediidiostja

(1) Krediidiinkasso on käesoleva seaduse tähenduses äriühing, mis tegeleb krediidihaldustegevusega ja mille kohaselt ta oma peamise ja püsiva tegevusena haldab ise või krediidiostja nimel õigusi ja kohustusi, mis on seotud krediidiasutuse või krediidiandja viivises olevas krediidilepinguga või sellest lepingust tulenevate nõuetega, ja korraldab nende täitmist.

(2) Krediidihaldustegevus käesoleva seaduse tähenduses on täpsemalt üks või mitu järgmist tegevust:

1) krediidilepingu või sellest tuleneva nõudega seotud rahaliste kohustuste sissenõudmine või tasumisele kuuluvate maksete kogumine krediidisaaajalt;

2) krediidilepingust tulenevate krediidiasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepingu tingimuste üle krediidisaaajaga läbirääkimiste pidamine, sealhulgas vastavalt krediidiostja antud juhistele;

3) krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiandja nõuetega või krediidilepinguga seotud kaebuste haldamine;

4) krediidisaaaja teavitamine krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepinguga seotud intressimäärade, tasude või maksete muutumisest.

(3) Krediidiinkasso võib tegeleda ühe või mitme käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud krediidihaldustegevusega. Lisaks võib krediidiinkasso tegeleda muudest lepingutest kui krediidilepingutest tulenevate nõuete omandamise või haldamisega. Krediidiinkassol on oma kohustuste paremaks täitmiseks õigus üks või mitu krediidihaldustegevust osaliselt edasi anda kolmandale isikule (edaspidi *krediidihaldusteenuse osutaja*).

(4) Krediidiinkasso võib tegutseda üksnes aktsiaseltsi või osatühinguna.

(5) Krediidiostja käesoleva seaduse tähenduses on juriidiline isik või füüsiline isik, kes omandab oma majandus- või kutsetegevuse käigus krediidiasutuse või krediidiandja viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude.

(6) Kui krediidiinkasso omandab ise viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude, kohaldatakse talle käesolevast seadusest krediidiostja suhtes ette nähtud kohustusi, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud.

(7) Lepinguriigi krediidiostja peab viivises oleva tarbijaga sõlmitud krediidilepingu või sellest tuleneva nõude haldamiseks määrama krediidiinkasso, krediidiasutuse või krediidiandja, kes tegeleb käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud tegevusega (edaspidi *krediidihaldaja*). Kolmanda riigi krediidiostja peab nimetama krediidihaldajaks krediidiinkasso, krediidiasutuse või krediidiandja juhul, kui viivises olev krediidileping on sõlmitud:

1) füüsilisest isikust ettevõtjaga või tarbijaga;

2) mikro-, väikese või keskmise suurusega ettevõtjaga.

(8) Kui krediidiostja omandab käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatata viivises oleva lepingu või sellest tuleneva nõude, ei pea ta selle haldamiseks krediidiinkassot nimetama, kuid sel juhul kohaldatakse tema suhtes käesoleva seaduse §-s 44 krediidiinkasso suhtes sätestatud.

(9) Kui tarbijakrediidilepingust tulenev kohustus on muutunud sissenõutavaks ja sellest tuleneva nõude on omandanud krediidiinkasso, võib krediidiinkasso krediidisaaajaga sõlmitud lepingu või sellest tuleneva nõude ümber kujundada üksnes juhul, kui see ei muuda krediidisaaaja olukorda halvemaks ja selle tulemusel suudab krediidisaaaja tõenäoliselt oma kohustused täita. Eelnimetatuga seoses võib krediidiinkasso teha ettepaneku:

- 1) krediidilepingu tähtaja pikendamiseks;
- 2) tagasimakse tasumise täielikuks või osaliseks edasilükkamiseks teatud ajavahemikuks;
- 3) võlast osaliselt loobuda ja erinevatest tarbijakrediidilepingutest tulenevate võlgade summeerimiseks;
- 4) intressimäära muutmiseks, kuid mitte sellisel kujul, mis suurendab krediidisaaaja kohustusi.

(10) Käesolevas seaduses käsitatakse võlaõigusseaduses sätestatud krediidilepingust tulenevate õiguste ja kohustuste omandamise all ka muuhulgas krediidilepingu omandamist.

§ 4. Muud kasutatavad mõisted

(1) Krediidiasutus käesoleva seaduse tähenduses on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013, mis käsitleb krediidiasutuste suhtes kohaldatavaid usaldatavusnõudeid ja millega muudetakse määrust (EL) nr 648/2012 (ELT L 176, 27.06.2013, lk 1–337), artikli 4 lõike 1 punktis 1 määratletud krediidiasutus.

(2) Krediidiandja käesoleva seaduse tähenduses on krediidiandjate ja -vahendajate seaduses sätestatud krediidi- ja hüpoteekkrediidiandja, krediidi- või hüpoteekkrediidivahendaja.

(3) Krediidisaaaja käesoleva seaduse tähenduses on füüsiline või juriidiline isik, kes on sõlminud krediidilepingu krediidiasutuse või krediidiandjaga.

(4) Krediidileping käesoleva seaduse tähenduses on krediidiasutusega, krediidiandjaga või krediidiandja vahendusel sõlmitud võlaõigusseaduse § 401 kohane leping.

(5) Krediidiasutuse viivises olev krediidileping käesoleva seaduse tähenduses on igasugune krediidileping, mis on liigitatud viivisnõudeks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artiklile 47a.

(6) Krediidiandja viivises olev krediidileping käesoleva seaduse tähenduses on tarbijakrediidileping, millest tulenev kohustus on muutunud osaliselt või täielikult sissenõutavaks vastavalt võlaõigusseaduse § 82 lõikele 7 sätestatule.

(7) Krediidiinkasso päritoluriik käesoleva seaduse tähenduses on lepinguriik, kus on tema registrijärgne asukoht või, kui tal oma lepinguriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis lepinguriik, kus asub tema peakontor.

(8) Krediidiinkasso sihtriik käesoleva seaduse tähenduses on riik, mis ei ole krediidiinkasso päritoluriik, kus on tema filiaal või kus ta tegeleb krediidihaldustegevusega, või lepinguriik, kus on krediidisaaaja elukoht või registrijärgne asukoht või, kui tal oma lepinguriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis lepinguriik, kus asub tema peakontor.

(9) Krediidiostja päritoluriik käesoleva seaduse tähenduses on lepinguriik, kus on krediidiostja või tema määratud esindaja elukoht või registrijärgne asukoht või, kui tal oma lepinguriigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis lepinguriik, kus asub tema peakontor.

(10) Kolmanda riigi krediidiostja käesoleva seaduse tähenduses on krediidiostja, kelle elukoht või registrijärgne asukoht ei ole lepinguriigis või, kui tal oma riigi õiguse kohaselt registrijärgset asukohta ei ole, siis peakontor ei ole lepinguriigis.

(11) Krediidiinkasso klient käesoleva seaduse tähenduses on krediidiostja, krediidasutus, krediidiandja või muu isik, kes on sõlminud lepingu krediidiinkassoga krediidihaldustegevuseks.

(12) Konsolideerimisgrupi all peetakse silmas krediidiandjate ja -vahendajate seaduse §-s 9 sätestatud.

§ 5. Krediidiinkasso ärinimi või nimetus

Ühegi muu isiku, asutuse või ühenduse nimes, nimetuses või ärinimes, mis ei ole krediidiinkasso, ei või kasutada sõna „krediidiinkasso“ eesti ega muus keeles.

2. peatükk Krediidiinkasso tegevusluba

§ 6. Tegevusluba

(1) Krediidiinkassona tegutsemiseks peab olema tegevusluba. Tegevusluba antakse krediidihaldustegevuseks.

(2) Tegevusluba krediidiinkassona tegutsemiseks on tähtajatu.

(3) Tegevusluba ei kehti tütarettvõtja suhtes ja see ei ole üleantav ning teisel isikul on keelatud seda kasutada.

(4) Tegevusloa annab ja tunnistab kehtetuks Finantsinspeksioon oma otsusega.

§ 7. Tegevusloa taotlemine

(1) Tegevusloa taotlemiseks esitavad tegutseva äriühingu (edaspidi *taotleja*) äriregistri registrikaardile kantud juhatuse liikmed kirjaliku avalduse ning järgmised dokumendid ja andmed (edaspidi käesolevas peatükis avaldus, andmed ja dokumendid koos *taotlus*):

1) põhikirja ära kiri ja aktsionäride üldkoosoleku või osanike koosoleku otsus põhikirja muutmise kohta ja põhikirja muudetud tekst;

2) käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud nõuetele vastav äriplaan;

3) aktsia- või osakapitali suurus ning selle sissemaksmist tõendavad dokumendid;

4) taotleja peakontori või registrijärgse asukoha aadress;

5) andmed taotleja juhatuse ja olemasolu korral nõukogu liikmete (juhatuse või nõukogu liige edaspidi *juht*) kohta vastavalt käesoleva seaduse § 39 lõike 1 punktides 1, 2 ja 5 sätestatule;

6) juhtide ja taotlejas olulist osalust omavate isikute kohta väljavõtte karistusregistrist, välisriigi kodaniku puhul tema päritoluriigi karistusregistri väljavõtte või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument, sealjuures ei või väljavõtte olla vanem kui kolm kuud;

7) taotlejas olulist osalust omavate isikute kohta käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud andmed;

8) käesoleva seaduse §-des 41 ja 42 sätestatud nõuetele vastav sise-eeskiri ja sisekontrolli süsteemi toimimise kord;

9) käesoleva seaduse §-s 60 sätestatud nõuetele vastavad sise-protseduurid krediidisajate kaebuste registreerimiseks ja lahendamiseks;

10) asjakohasel juhul krediidihaldusteenuse osutajaga sõlmitud tegevuse edasiandmise leping;

11) andmed taotleja audiitorettevõtja ja siseaudiitori kohta, mis sisaldavad neist igatühe nime, elu- või asukohta, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ja -kohta või registrikoodi;

- 12) organisatsioonilise struktuuri kirjeldus, mis sisaldab vajaduse korral krediidiinkasso teenuse edasiandmise korra kirjeldust;
- 13) kavandatavate teenuste osutamiseks vajalike infosüsteemide ja muude tehnoloogiliste vahendite kirjeldus;
- 14) raamatupidamise sise-eeskiri;
- 15) teave, kas krediidiinkasso soovib vastu võtta ja hoida krediidisajate rahalisi vahendeid;
- 16) tõend Finantsinspeksiooni seaduse § 45³ lõikes 2 sätestatud menetlustasu maksmise kohta.

(2) Kui taotleja soovib vastu võtta ja hoida krediidisajate rahalisi vahendeid, esitab taotleja käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud nõuetele vastava eraldiseisva maksekonto andmed.

§ 8. Äriplaan

(1) Äriplaan peab sisaldama:

- 1) kavandatava äritegevuse olemuse, organisatsioonilise- ja juhtimisstruktuuri ning sisekontrolli süsteemi kirjeldust;
- 2) tegevusstrateegia, plaanitavate teenuste, eeldatavate klientide ja konkurentide, kavandatava turuosa ning asjakohasel juhul välisriikides plaanitava tegevuse kirjeldust ja analüüsi;
- 3) plaanitavate teenuste osutamisega seotud isikute õiguste, kohustuste ja vastutuse kirjeldust;
- 4) varade ja aktsia- või osakapitali suurus ning aastabilansside ja finantsnäitajate plaanid, milles on muu hulgas nimetatud tulud, kulud, kasum ja rahavood ning nende aluseks olevad eeldused;
- 5) teenuse osutamisega seotud kohustuste kirjeldust, sealhulgas teave selle kohta kuidas tagatakse krediidisajate huvide kaitse ja asjakohasel juhul rahaliste vahendite vastuvõtmise korralduse kirjeldust;
- 6) muud tähtsust omavad asjaolud.

(2) Äriplaan esitatakse vähemalt kolme aasta kohta.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda äriplaani täiendamist, kui tema hinnangul:

- 1) ei ole äriplaanis esitatud finantsnäitajad või muud andmed usaldusväärsed;
- 2) ei ole äriplaani põhjal võimalik veenduda tegevusloa taotleja suutlikkuses rakendada usaldusväärseks tegutsemiseks kohaseid ja proportsionaalseid süsteeme, vahendeid ja protseduure;
- 3) krediidisajate huvide kaitse ei ole piisav.

§ 9. Tegevusloa taotluse läbivaatamine

(1) Finantsinspeksioon hindab 45 päeva jooksul pärast tegevusloa taotluse kättesaamist, kas taotluses on esitatud kõik nõuetekohased andmed ja dokumendid.

(2) Kui taotleja ei ole tegevusloa taotlemisel esitanud kõiki käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmeid või dokumente või need ei ole nõuetekohaselt vormistatud, võib Finantsinspeksioon jätta taotluse läbi vaatamata või nõuda taotlejalt puuduste kõrvaldamist.

(3) Kui käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmete ja dokumentide põhjal ei ole võimalik veenduda, kas tegevusloa taotlejal on vastava teenuse pakkumiseks piisavad võimalused ja kas ta vastab käesoleva seadusega või selle alusel antud õigusaktidega kehtestatud nõuetele, või kui on vaja kontrollida muid tegevusloa taotlejaga seotud asjaolusid, võib Finantsinspeksioon nõuda lisaandmete ja -dokumentide esitamist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse Finantsinspeksioonile tema määratud mõistliku tähtaja jooksul.

(5) Kui tegevusloa taotluse menetlemise ajal tehakse muudatusi käesoleva seaduse §-s 7 nimetatud andmetes või dokumentides, esitab tegevusloa taotleja viivitamata Finantsinspeksioonile vastavad andmed ja dokumendid uuendatud kujul. Kui muudatus on oluline, võib Finantsinspeksioon lugeda menetlustähtaja alguseks sellest olulisest muudatusest teada saamise aja. Sellel juhul peab Finantsinspeksioon teatama tegevusloa taotlejale uue menetlustähtaja.

(6) Taotleja esitatud andmete kontrollimiseks võib Finantsinspeksioon muuhulgas teostada kohapealset kontrolli, määrata ekspertiisi ja erakorralist audiitorkontrolli, teostada päringuid riigi andmekogudest, saada taotleja juhtidelt ja audiitorilt, nende esindajatelt ning vajaduse korral kolmandatelt isikutelt suulisi selgitusi esitatud dokumentide sisu ja tegevusloa andmise otsustamisel tähtsust omavate asjaolude kohta.

(7) Finantsinspeksioon võib jätta tegevusloa taotluse läbi vaatamata, kui:

- 1) taotlus on esitatud oluliste puudustega või
- 2) taotleja ei ole Finantsinspeksiooni määratud tähtjaks puudusi kõrvaldanud.

(8) Tegevusloa taotluse läbi vaatamata jätmise korral tagastab Finantsinspeksioon tegevusloa taotlejale esitatud dokumendid.

§ 10. Tegevusloa andmise otsus

(1) Otsuse tegevusloa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kolme kuu jooksul, arvates kõigi vajalike nõuetekohaste andmete ja dokumentide saamisest ning nõuete täitmisest, kuid hiljemalt kuus kuud pärast tegevusloa taotluse saamist.

(2) Tegevusloa antakse, kui esitatud andmed ja dokumendid on nõuetekohased ning esitatu põhjal saab veenduda, et tegevusloa taotlejal on taotluses märgitud krediidi haldusteenuse osutamiseks vajalikud teadmised ja organisatsiooniline suutlikkus ning krediidi saajate huvide kaitse on piisavalt tagatud.

(3) Finantsinspeksioon võib tegevusloa väljastada koos kõrvaltingimusega. Kui seatud kõrvaltingimus ei ole nõuetekohaselt täidetud, võib Finantsinspeksioon tunnistada tegevusloa kehtetuks.

(4) Tegevusloa kohta tehtavas otsuses märgitakse vähemalt:

- 1) selle isiku ärinimi ja registrikood, kelle kohta otsus tehakse;
- 2) selle teenuse liik, mille kohta otsus tehakse;
- 3) otsuse tegemise ja jõustumise kuupäev.

§ 11. Tegevusloa andmisest keeldumise alused

(1) Finantsinspeksioon võib keelduda tegevusloa andmisest, kui:

- 1) taotleja ei vasta käesoleva seadusega või selle alusel antud õigusaktidega krediidiinkasso suhtes kehtestatud nõuetele;
- 2) taotleja aktsia- või osakapital ei ole täielikult sisse makstud;
- 3) taotleja juht, audiitorettevõtja, siseaudiitor, taotlejas olulist osalust omav isik, aktsionär või osanik ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 4) taotleja ja teise isiku vaheline märkimisväärne seos takistab taotleja üle piisava järelevalve teostamist või see on takistatud sellise teise riigi õigusaktidest, kus isik, kellega taotlejal on märkimisväärne seos, on asutatud, tulenevate nõuete või nende rakendamise tõttu;
- 5) tegevusloa taotlejal ei ole piisavalt vahendeid või kogemusi, mis on vajalikud järjepidevaks tegutsemiseks krediidiinkassona;

- 6) tegevusloa taotleja esitatud andmetest selgub, et tema kavandatav püsiva ja kestva majandustegevuse koht ei ole Eestis;
- 7) käesoleva seaduse §-s 41 nimetatud sise-eeskiri või muud asjakohased protseduurireeglid ei ole taotleja tegevuse laadi, ulatust ja keerukuse astet arvestades piisavad, proportsionaalsed, üheselt mõistetavad või on kehtiva õigusega vastuolus;
- 8) tegevusloa taotleja organisatsiooniline tase ning infotehnoloogilised süsteemid või muud tehnoloogilised vahendid ei ole teenuse osutamiseks piisavad;
- 9) tegevusloa taotleja äriplaanis kavandatud teenustega seotud riskid ei ole piisavalt kaetud, sealhulgas tema organisatsiooniline struktuur ja juhtimisstruktuur ei ole piisavad krediidiinkassona järjepidevaks tegevuseks ning tema siseprotseduurid ja -kontroll ei taga piisavat riskide juhtimist;
- 10) tegevusloa taotluse kohaselt soovib tegevusloa taotleja vastu võtta ja hoida krediidisaaajate rahalisi vahendeid, kuid tegevusloa taotlejale ei ole avatud või on suletud tegevusloa taotleja käesoleva seaduse § 47 kohane maksekonto.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 3 sätestatu hindamisel arvestatakse muu hulgas taotleja, tema emaettevõtja ja teiste taotlejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate isikute tegevust, finantsseisundit, mainet ja kogemusi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 5 sätestatu hindamisel võetakse selle asjakohasusel arvesse muu hulgas:

- 1) tegevusloa taotleja tegevuse organisatsioonilise ja tehnilise korralduse taset;
- 2) tegevusloa taotleja juhtorganite liikmete haridust, nende töökogemust, ärisidemeid, usaldusväärset ja mainet;
- 3) käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud äriplaani adekvaatsust ja piisavust;
- 4) tegevusloa taotleja, tema emaettevõtja ja teiste taotlejaga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate isikute tegevust, finantsseisundit, mainet ja kogemusi.

(4) Taotleja ei või kuue kuu jooksul Finantsinspektsiooni tegevusloa andmisest keeldumise otsuse jõustumisest arvates uut tegevusloa taotlust esitada. Kui Finantsinspektsioon jätab tegevusloa taotluse läbi vaatamata käesoleva seaduse § 9 lõikes 6 sätestatu alusel, ei või tegevusloa taotleja uut tegevusloa taotlust esitada enne kolme kuu möödumist tegevusloa taotluse läbi vaatamata jätmisest.

§ 12. Tegevusloa lõppemine

(1) Tegevusloa kehtivus lõpeb:

- 1) krediidiinkasso lõpetamise otsuse tegemisel, kui Finantsinspektsioon on andnud vastava loa;
- 2) tegevusloa kehtetuks tunnistamisel, muuhulgas krediidiinkasso ühinemisel, mille puhul luba lõpeb ühendataval isikul või uue krediidiinkasso asutamisel ühinemise teel, mille puhul luba lõpeb ühinevatel isikutel või krediidiinkasso jagunemisel korral jaotumise teel vastavalt äriseadustiku § 434 lõikele 2;
- 3) krediidiinkasso pankroti väljakuulutamisel või kohtu määrusega pankrotimenetluse lõpetamisel raugemise tõttu.

(2) Tegevusloa kehtivuse lõppemisel kaotab krediidiinkasso õiguse osutada teenust, milleks talle tegevusluba oli antud.

§ 13. Tegevusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Tegevusloa kehtetuks tunnistamine on tegevusloaga antud õiguse äravõtmine. Tegevusloa kehtetuks tunnistamisega on kehtetu ka filiaali asutamise õigus või luba ja õigus osutada piiriülest teenust.

(2) Finantsinspeksioon võib tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui:

- 1) krediidiinkasso ei ole oma tegevust 12 kuu jooksul tegevusloa andmisest arvates alustanud või tema tegevus on peatunud kauemaks kui 12 järjestikuseks kuuks;
- 2) krediidiinkasso on tegevusloa taotlemisel esitanud valeandmeid, millel oli tegevusloa andmise otsustamisel oluline tähendus, samuti muul juhul, kui krediidiinkasso on esitanud või tema eest on esitatud Finantsinspeksioonile valeandmeid;
- 3) krediidiinkasso avaldab oma tegevuse või juhtorgani liikme kohta oluliselt ebaõiget või eksitavat teavet või reklaami;
- 4) krediidiinkasso ei vasta kehtivatele tegevusloa andmise tingimustele, sealhulgas krediidisaaajate rahaliste vahendite vastuvõtmise ja hoidmise tingimustele;
- 5) krediidiinkasso on olulisel määral rikkunud oma tegevuse suhtes Eestis, sihtriigis või muus riigis, kus krediit väljastati, ettenähtud norme, sealhulgas krediidisaaajate kaitseks või krediidivaldkonna nõuetekohast hoolsust käsitlevaid norme või selle valdkonna suhtes kehtivat hea usu põhimõtet;
- 6) krediidiinkasso kuulub konsolideerimisgruppi, mille struktuur ei võimalda saada konsolideeritud järelevalveks vajalikku infot, või krediidiinkassoga samasse konsolideerimisgruppi kuuluv äriühing tegutseb välisriigi õigusaktide alusel ja seetõttu on piisava järelevalve teostamine takistatud;
- 7) krediidiinkasso ja muu isiku vahel olev märkimisväärne seos takistab piisava järelevalve teostamist;
- 8) krediidiinkasso või tema juht on rikkunud rahvusvahelist sanktsiooni või rikub rahapesu ning terrorismi rahastamise tõkestamiseks õigusaktidega kehtestatud korda;
- 9) lepinguriigi või kolmanda riigi pädeva järelevalveasutuse poolt Finantsinspeksioonile esitatud teabe kohaselt on krediidiinkasso oluliselt rikkunud lepinguriigi või kolmanda riigi õigusaktis sätestatud või nende riikide pädevate järelevalveasutuste esitatud tingimusi;
- 10) krediidiinkasso ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ettenähtud ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust;
- 11) krediidiinkasso ei täida seaduses sätestatud kohustusi sise-eeskirja või -kontrolli ning krediidisaaajate kaebuste lahendamise kohta;
- 12) ilmneb, et krediidiinkasso on valinud tegevusloa taotlemise ja registreerimise kohaks Eesti eesmärgiga hoida kõrvale teises lepinguriigis, kus ta peamiselt tegutseb, kohalduvate nõuete täitmisest;
- 13) krediidiinkasso juhid, olulist osalust omavad isikud või audiitorettevõtja või siseaudiitor ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele.

(3) Enne käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamise otsustamist võib Finantsinspeksioon teha krediidiinkassole ettekirjutuse, andes tähtaja kehtetuks tunnistamise põhjuseks olevate puuduste kõrvaldamiseks.

(4) Tegevusluba tunnistatakse kehtetuks krediidiinkasso taotluse alusel, kui krediidiinkasso aktsionäride üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse kohaselt ei tegele äriühing enam käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud teenuste osutamisega. Kui krediidiinkasso ühineb ja tegevust jätkab ühendav ühing, tunnistatakse kehtetuks ühendatava ühingu tegevusluba. Kui krediidiinkasso ühineb uue ühingu asutamisega, tunnistatakse kehtetuks ühinevate krediidiinkassode tegevusload. Eelnimetatud kohaldatakse ka juhul kui krediidiinkasso ei soovi enam osutada tegevusloas märgitud teenuseid ja ta esitab sellekohase taotluse.

(5) Krediidiinkasso taotluse alusel tegevusloa vabatahtlikult kehtetuks tunnistamiseks tuleb Finantsinspeksioonile esitada kinnitus ning tõendid ja dokumendid selle kohta, et kõik kliendisuhed ja kliendilepingud on lõpetatud või loovutatud teisele krediidiinkassole, kellel on vastav tegevusluba.

(6) Finantsinspeksioon võib keelduda käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud taotluse alusel tegevusloa kehtetuks tunnistamisest, kui on alust arvata, et tegevusloa kehtetuks tunnistamine võib põhjendamatult kahjustada krediidisajate õigustatud huve.

(7) Finantsinspeksioon vaatab käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud taotluse läbi ja teeb otsuse tegevusloa kehtetuks tunnistamise või sellest keeldumise kohta kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

(8) Finantsinspeksioon teavitab asjakohasel juhul tegevusloa kehtetuks tunnistamisest krediidiinkasso sihtriigi pädevat järelevalveasutust ja lepinguriigi pädevat järelevalveasutust, kus krediit väljastati, kui see ei ole krediidiinkasso sihtriik.

§ 14. Avalikkuse teavitamine

Teabe tegevusloa andmise, selle muutmise ja kehtetuks tunnistamise kohta teeb Finantsinspeksioon avalikult teatavaks oma veebilehel hiljemalt otsuse jõustumisele järgneval tööpäeval. Finantsinspeksioon võib vastavat teavet sisaldava otsuse teha ka tervikuna avalikult kättesaadavaks, kui see on oluline krediidiinkasso klientide või krediidisajate, finantssektori stabiilsuse või läbipaistvuse jaoks.

§ 15. Krediidiinkasso andmete avalikustamine

(1) Kõik tegevusloa saanud krediidiinkassod kantakse Finantsinspeksiooni seaduse § 53 lõike 4 alusel Finantsinspeksiooni veebilehel asuvasse krediidiinkassode nimekirja.

(2) Krediidiinkasso, kelle tegevusluba on lõppenud või tunnistatud kehtetuks, kustutatakse viivitamata Finantsinspeksiooni veebilehel asuvast nimekirjast.

§ 16. Tegevusloa andmise aluseks olnud andmete ja asjaolude muutumine

(1) Krediidiinkasso on kohustatud viivitamata informeerima Finantsinspeksiooni kõigi andmete ja asjaolude muutumisest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis, mis olid aluseks krediidiinkasso tegevusloa andmise otsustamisel, ning esitama asjakohasel juhul järgmised andmed ja dokumendid:

- 1) krediidiinkasso ärinime, asukoha aadressi või kontaktandmete muutumise korral uus ärinimi, asukoha aadress või kontaktandmed;
- 2) põhikirja muutumise korral põhikirja muudatused ja muudetud tekst;
- 3) sise-eeskirjadega kindlaks määratud korra või reeglite muutumise korral muudetud sise-eeskirjad;
- 4) juhtide vahetumise korral käesoleva seaduse § 39 lõikes 1 nimetatud andmed;
- 5) siseaudiitori ja audiitorettevõtja vahetumise korral käesoleva seaduse § 39 lõigetes 3 ja 4 nimetatud andmed;
- 6) asjaolud, mis mõjutavad või võivad oluliselt mõjutada krediidiinkasso finantsseisundit;
- 7) muu informatsioon, kui see on ette nähtud käesolevas seaduses.

(2) Krediidiinkasso peab Finantsinspeksiooni nõudmisel viivitamata avalikustama käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1, 2, 4, 5 ja 7 nimetatud andmed ja dokumendid.

3. peatükk

Krediidiinkasso tegevus välisriigis ja välisriigi krediidiinkasso tegevus Eestis

§ 17. Krediidiinkasso tegevus välisriigis

(1) Eestis asutatud ja tegevusluba omav krediidiinkasso võib välisriigis tegeleda krediidihaldustegevusega, asutades selleks välisriigis filiaali või osutades seal piiriüleseid teenuseid.

(2) Piiriülene teenus on krediidiinkasso teenus, mida ta osutab välisriigis, kus krediidiinkasso ega tema filiaal ei ole registreeritud.

(3) Teenuste osutamisel välisriigis peab krediidiinkasso järgima käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides ning välisriigi õigusaktides sätestatud nõudeid.

§ 18. Krediidiinkasso tegevus teises lepinguriigis

(1) Krediidiinkasso, kes soovib registreerida teises lepinguriigis filiaali või osutada teises lepinguriigis piiriüleselt teenust, teavitab sellest Finantsinspeksiooni. Finantsinspeksioonile esitatakse järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas paragrahvis *teave*):

1) sihtriigi nimi ja võimalusel selle lepinguriigi nimi, kus krediit anti, kui see ei ole sihtriik ega Eesti;

2) asjakohasel juhul filiaali aadress sihtriigis;

3) asjakohasel juhul krediidiinkasso ärinimi ja aadress sihtriigis;

4) sihtriigis teenuste juhtimise eest vastutavate isikute nimed;

5) asjakohasel juhul teave meetmete kohta, mida rakendatakse krediidiinkasso sise-eeskirjade, juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi kohandamiseks, et tagada vastavus krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiantja õiguste või krediidilepingu suhtes kohaldatavate õigusnormidega;

6) asjakohasel juhul rahapesu ja terrorismi rahastamise vastaste selliste õigusnormide täitmiseks kehtestatud menetluse kirjeldus, millega on sihtriigi õigusesse üle võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ (ELT L 141, 05.06.2015, lk 73–117);

7) kinnitus, et krediidiinkassol on asjakohased vahendid suhtluseks lepinguriigi keeles või krediidilepingus ette nähtud keeles;

8) teave selle kohta, kas krediidiinkassol on Eestis lubatud vastu võtta ja hoida krediidisaajate rahalisi vahendeid.

(2) Kui krediidiinkasso haldab krediidiasutuse viivises olevaid krediidilepinguid, edastab Finantsinspeksioon 45 päeva jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe saamist teabe sihtriigi pädevatele järelevalveasutustele. Finantsinspeksiooni nõudmisel esitatakse eelnimetatud andmed ja dokumendid koos vandetõlgi tehtud või notariaalselt kinnitatud tõlkega selle sihtriigi ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest, kus krediidiinkasso soovib filiaali asutada.

(3) Finantsinspeksioon teavitab krediidiinkassot kuupäevast, mil teave vastavalt käesoleva paragrahvi lõikele 2 sihtriigi pädevatele järelevalveasutustele edastati, ja kuupäeva, mil sihtriigi pädevad järelevalveasutused kinnitasid teabe kättesaamist.

(4) Finantsinspeksioon edastab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe ka sellele lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele, kus krediidiasutuse poolt krediit anti, kui see ei ole sihtriik ega Eesti.

(5) Krediidiinkasso teavitab Finantsinspeksiooni kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave muutub. Teavituse saamise järel teeb Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõigetes 2–4 nimetatud toimingud.

§ 19. Krediidiinkasso filiaal kolmandas riigis või teenuste osutamine piiriüleselt

(1) Krediidiinkasso, kes soovib asutada filiaali või kavatseb osutada kolmandas riigis teenuseid piiriüleselt kolmandas riigis, taotleb Finantsinspeksioonilt sellekohase loa (edaspidi käesolevas peatükis *kolmandas riigis tegutsemise luba*).

(2) Kolmandas riigis tegutsemise loa taotlemiseks esitab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile kirjaliku taotluse ning järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas peatükis taotlus, andmed ja dokumendid koos *taotlus*):

1) selle kolmanda riigi nimi, kus krediidiinkasso soovib filiaali asutada või piiriüleselt teenust osutada;

2) filiaali asutamise korral filiaali asukoha aadress kolmandas riigis, organisatsioonilise struktuuri kirjeldus ning juhtimise eest vastutavate isikute nimed ja isikukoodid või nende puudumise korral sünniajad ja elukohad;

3) tegevuskava, mis sisaldab andmeid kõigi kolmandas riigis osutatavate teenuste ja tegevuste kohta, sealhulgas teavet selle kohta, kas seoses filiaali asutamise või piiriüleselt tegutsemisega antakse selles riigis tegevusi või ülesandeid edasi kolmandale isikule.

§ 20. Kolmandas riigis tegutsemise loa taotluse menetlemine ja loa andmise otsus

(1) Kolmandas riigis tegutsemise loa taotluse menetlemisele ning esitatud andmete, taotleja finantsseisundi, organisatsioonilise ülesehituse ja tehniliste süsteemide või filiaali asutamiseks piisavate vahendite olemasolu kontrollimisele kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud.

(2) Otsuse loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kahe kuu jooksul kõigi vajalike andmete ja dokumentide saamisest arvates, kuid mitte hiljem kui kolme kuu möödumisel vastava taotluse saamisest arvates.

(3) Otsuse loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon viivitamata krediidiinkassole teatavaks.

§ 21. Kolmandas riigis tegutsemise alustamine ja Finantsinspeksiooni teavitamine sellest

Krediidiinkasso võib alustada teenuste osutamist filiaali kaudu või piiriüleselt vastavalt kolmanda riigi õigusaktides sätestatule. Enne kolmandas riigis tegevuse alustamist filiaali kaudu või piiriüleselt teatab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile kuupäeva, millal kolmandas riigis teenuste osutamist alustatakse.

§ 22. Kolmandas riigis tegutsemise loa andmisest keeldumise alused

Finantsinspeksioon võib keelduda kolmandas riigis tegutsemise loa andmisest, kui:

1) filiaali juhid ei vasta käesolevas seaduses krediidiinkasso juhtide suhtes kehtestatud nõuetele;

2) loa taotlemisel esitatud andmed või dokumendid ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel kehtestatud õigusaktis sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud;

3) krediidiinkasso organisatsiooniline ülesehitus või krediidiinkasso vahendid ei ole piisavad tegevuskavas nimetatud teenuste osutamiseks kolmandas riigis;

4) filiaali asutamine kolmandas riigis või krediidiinkasso esitatud tegevuskava rakendamine võib kahjustada krediidiinkasso klientide huve või tegevuse usaldusväarsust Eestis või kolmandas riigis;

5) kolmanda riigi pädeval järelevalveasutusel ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks, mille tõttu ei ole Finantsinspeksioonil võimalik teostada vajalikul tasemel järelevalvet kolmandas riigis asutatud filiaali üle või seal osutatavate teenuste üle.

§ 23. Kolmandas riigis tegutsemise loa kehtetuks tunnistamine

(1) Finantsinspeksioon võib tunnistada kolmandas riigis tegutsemise loa kehtetuks, kui:

- 1) krediidiinkasso on loa taotlemisel esitanud valeandmeid, millel oli loa andmise otsustamisel oluline tähendus, samuti muul juhul, kui krediidiinkasso on esitanud või tema eest on esitatud Finantsinspeksioonile valeandmeid;
- 2) krediidiinkasso on olulisel määral rikkunud asjaomase välisriigi õigusaktide nõudeid;
- 3) krediidiinkasso või tema filiaal ei vasta kehtivatele loa saamise tingimustele;
- 4) krediidiinkasso ei esita filiaali või kolmandas riigis osutatavate teenuste kohta Finantsinspeksioonile nõuetekohaseid aruandeid;
- 5) krediidiinkasso või tema filiaali juht ei vasta käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud nõuetele;
- 6) krediidiinkasso ei ole ettenähtud tähtpäevaks või ettenähtud ulatuses täitnud Finantsinspeksiooni ettekirjutust;
- 7) ilmnevad käesoleva seaduse §-s 22 sätestatud asjaolud.

(2) Kolmandas riigis tegutsemise loa kehtetuks tunnistamise otsuse teeb Finantsinspeksioon krediidiinkassole ja kolmanda riigi pädevale järelevalveasutusele viivitamata teatavaks.

(3) Pärast filiaali asutamise loa kehtetuks tunnistamisest teadasaamist lõpetab krediidiinkasso teenuste osutamise selles kolmandas riigis asutatud filiaali kaudu Finantsinspeksiooni määratud tähtpäevaks.

§ 24. Teises lepinguriigis asutatud isiku tegevus Eestis

(1) Teise lepinguriigi isik, kes oma päritoluriigi õigusaktide kohaselt võib tegeleda krediidihooldustegevusega, võib oma päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse väljastatud tegevusloa alusel Eestis osutada vastavat teenust, asutades selleks filiaali või osutades Eestis teenuseid piiriülevalt. Teise lepinguriigi isik teavitab sellest oma päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse kaudu Finantsinspeksiooni. Finantsinspeksioonile esitatakse järgmised andmed ja dokumendid (edaspidi käesolevas paragrahvis *teave*):

- 1) kui eelnimetatud isikule on teada, siis lepinguriik, kus krediit anti, kui see ei ole Eesti ega selle isiku päritoluriik;
- 2) asjakohasel juhul Eestis asutatud filiaali aadress;
- 3) asjakohasel juhul Eestis krediidiinkasso kasutatav ärinimi ja aadress;
- 4) Eestis toimuva krediidihoolduse juhtimise eest vastutava isiku nimi;
- 5) asjakohasel juhul teave meetmete kohta, mida rakendatakse selle isiku sise-eeskirjade, juhtimiskorra ja sisekontrollisüsteemi kohandamiseks, et tagada vastavus krediidilepingus sätestatud krediidiandja õiguste või krediidilepingu suhtes kohaldatavatele Eesti õigusnormidele;
- 6) kinnitus, et sellel isikul on asjakohased vahendid suhtluseks eesti keeles või krediidilepingu ette nähtud keeles;
- 7) teave selle kohta, kas sellel isikul on päritoluriigis lubatud võtta vastu ja hoida krediidiandjate rahalisi vahendeid.

(2) Finantsinspeksioon teavitab selle isiku päritoluriigi pädevat järelevalveasutust lõike 1 kohase teabe kättesaamisest.

(3) Isik võib alustada Eestis teenuse osutamist alates järgmisest kuupäevast, olenevalt sellest, kumb on varasem:

- 1) pärast käesoleva paragrahvi lõike 2 kohase teavituse saamist;
- 2) kui Finantsinspeksioon ei ole käesoleva paragrahvi lõike 2 kohast teavitust edastatud, siis kahe kuu möödumisel käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teabe esitamisest Finantsinspeksioonile.

(4) Teise lepinguriigi isiku poolt Eestis filiaali asutamisel peab järgima käesoleva seaduse §-des 41, 44 ning §-des 58–60 sätestatud üldisele organisatsioonilisele ülesehitusele, krediidisajate kaebuste lahendamisele, huvide konflikti maandamisele ja vältimisele ning §-des 48–50 aruandlusele kehtestatud nõudeid.

(5) Finantsinspeksioon avalikustab teabe lepinguriigi krediidiinkasso kohta oma veebilehel vastavalt käesoleva seaduse §-s 15 sätestatule.

§ 25. Kolmandas riigis asutatud isiku tegevus Eestis

Kolmandas riigis asutatud isik ei või Eestis tegeleda krediidihaldustegevusega piiriülevalt ega filiaali kaudu.

4. peatükk

Osaluste omandamine krediidiinkassos

§ 26. Oluline osalus

(1) Oluline osalus käesoleva seaduse tähenduses on otsene või kaudne osalus krediidiinkasso aktsia- või osakapitalis, mis on vähemalt 20 protsenti äriühingu aktsia- või osakapitalist, või hääleõigustest või mis võimaldab avaldada olulist mõju tema juhtimisele.

(2) Olulise osaluse ja kontrollitava äriühingu määramisel lähtutakse väärtpaperituru seaduse § 9 lõigetes 2 ja 3, §-st 10 ja § 72¹ lõikes 1 sätestatust.

§ 27. Olulist osalust omavatele isikutele esitatavad nõuded

Krediidiinkassos võib olulise osaluse omandada, seda omada ja suurendada või krediidiinkasso üle kontrolli saavutada, seda omada ja suurendada igatüki (edaspidi käesolevas peatükis *isik*):

1) kes on laitmatu mainega ning kelle tegevus seoses omandamisega vastab krediidiinkasso kindla ja usaldusväärse juhtimise põhimõtetele, sealhulgas kelle majanduslik usaldusväärsus võimaldab tagada krediidiinkasso korrapäraselt ja usaldusväärset tegevust arvestades selle krediidiinkasso senist ja kavandatud äritegevuse laadi;

2) kes pärast osaluse omandamist või suurendamist valib, nimetab või määrab krediidiinkasso juhiks üksnes sellise isiku, kes vastab käesoleva seaduse §-s 37 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele;

3) kes tagab, et krediidiinkasso järgib käesolevas seaduses sätestatud usaldatavusnõudeid ja et krediidiinkassol on olemas struktuur, mis võimaldab teostada tõhusat järelevalvet tema üle ning vahetada teavet ja teha koostööd pädevate järelevalveasutustega;

4) kelle suhtes ei ole põhjendatud kahtlust, et omandamine on seotud rahapesu või terrorismi rahastamisega või selle katsega või et olulise osaluse omandamine suurendab selliseid riske;

5) kelle suhtes ei kohaldata rahvusvahelist sanktsiooni rahvusvahelise sanktsiooni seaduse tähenduses.

§ 28. Finantsinspeksiooni teavitamine osaluse omandamisest

(1) Isik, kes kavatses krediidiinkassos otsese või kaudse olulise osaluse omandada või suurendada osalust üle 20 või 50 protsendi krediidiinkasso aktsia- või osakapitalist või aktsiate või osadega esindatud hääle arvust või teha tehingu, mille tulemusel krediidiinkasso muutub tema kontrollitavaks äriühinguks (edaspidi *omandaja*), teavitab oma kavatsusest Finantsinspeksiooni ning esitab käesoleva seaduse § 29 lõikes 1 ning sama paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud määruuses nimetatud andmed ja dokumendid.

(2) Käesolevas peatükis sätestatut kohaldatakse ka juhul, kui isik omandab mõne muu sündmuse tõttu või muu tehingu tulemusel krediidiinkassos sellise osaluse kui see suureneb üle 20 või 50 protsendi krediidiinkasso aktsia- või osakapitalist või aktsiate või osadega esindatud hääle arvust või kui krediidiinkasso muutub selle sündmuse või tehingu tõttu tema

kontrollitavaks äriühinguks. Sellel juhul on isik kohustatud pärast krediidiinkasso üle kontrolli saamist või olulise osaluse omandamisest või osaluse suurenemisest teadasaamist viivitamata teavitama sellest Finantsinspeksiooni.

(3) Finantsinspeksioon teavitab omandajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 2 nimetatud teate või lisaandmete ja -dokumentide kättesaamisest ning menetlustähtaja võimalikust lõppkuupäevast.

§ 29. Osaluse omandamisest teavitamisel Finantsinspeksioonile esitatavad andmed

(1) Osaluse omandamisest teavitamisel esitatakse Finantsinspeksioonile järgmised andmed ja dokumendid, et kontrollida käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuete täitmist:

1) selle äriühingu nimi, milles olulist osalust omandatakse või suurendatakse või mis muudetakse omandaja kontrollitavaks, ja selles äriühingus omandatava osaluse suurus; 2) omandatava äriühingu kirjeldus, mis sisaldab muu hulgas aktsionäride nimekirja, millest nähtub igale aktsionärile kuuluvate aktsiate arv, või osanike nimekirja, millest nähtub igale osanikule kuuluva osa nominaalväärtus, ning andmeid omandaja omandatavate või talle varem kuulunud aktsiate või osade tüübi või osa suuruse ja häälte arvu kohta ning vajaduse korral muud infot;

3) füüsilisest isikust omandaja elulookirjeldus, mis sisaldab omandaja nime, elukohta, senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku ning isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ja -kohta, samuti isiku usaldusväärust, kogemusi, kompetentsust ja laitmatut mainet kinnitavad dokumendid ning väljavõte karistusregistrist, sealjuures ei või väljavõte olla vanem kui kolm kuud;

4) juriidilisest isikust omandaja osanike või aktsionäride või liikmete nimekiri ning andmed igale aktsionärile või liikmele kuuluvate aktsiate või osa suuruse kohta ja häälte arv;

5) juriidilisest isikust omandaja nimetus, asukoht, registrikood, registritunnistuse kinnitatud ärakiri ja põhikirja olemasolu korral selle ärakiri;

6) andmed juriidilisest isikust omandaja juhtorganite liikmete kohta, mis sisaldavad neist igatüüpi ees- ja perekonnanime, isikukoodi või selle puudumise korral sünniaega ja -kohta ning senist haridus-, töö- ja teenistuskäiku, samuti nende isikute usaldusväärust, kogemusi, kompetentsust ja laitmatut mainet kinnitavad dokumendid ja väljavõte karistusregistrist, sealjuures ei või väljavõte olla vanem kui kolm kuud;

7) kinnitus, et füüsilisest isikust olulise osaluse omandaja või juriidilisest isikust olulise osaluse omandaja või tema juhtorganite liikmete suhtes ei ole kehtestatud rahvusvahelist sanktsiooni;

8) omandaja ettevõtlustegevuse kirjeldus ning omandamisega seotud isikute majanduslike ja mittemajanduslike huvide kirjeldus;

9) kinnitus, et käesoleva seaduse § 27 punktis 2 nimetatud isiku puhul ei ole esinenud ega esine asjaolusid, mis seaduse kohaselt välistavad isiku õiguse olla krediidiinkasso juht;

10) juriidilisest isikust omandaja kolme viimase majandusaasta aruanded, kui on olemas vastavas ulatuses tegevusajalugu. Kui viimase majandusaasta lõppemisest on möödunud rohkem kui üheksa kuud, esitatakse auditeeritud vahearuanne majandusaasta esimese poolaasta kohta. Aruannetele tuleb lisada vandeaudiitori aruanne, kui selle koostamine on õigusaktiga ette nähtud;

11) võimaluse korral füüsilisest isikust omandaja ning temaga seotud äriühingute finantsseisundi hindamiseks vajalikud reitingud ning avalikkusele mõeldud aruanded, juriidilisest isikust omandaja puhul tema ning asjakohasel juhul tema konsolideerimisgrupi kohta väljastatud krediidireitingud;

12) konsolideerimisgruppi kuuluva omandaja puhul konsolideerimisgrupi struktuuri kirjeldus koos andmetega sinna kuuluvate äriühingute osaluse suuruse kohta ja konsolideerimisgrupi kolme viimase majandusaasta aruanded ning vandeaudiitori aruanded;

13) füüsilisest isikust omandaja varanduslikku seisutõendavad dokumendid kolme viimase aasta kohta;

- 14) andmed ja dokumendid nende rahaliste ja mitterahaliste vahendite päritolu kohta, mille eest kavatsetakse oluline osalus omandada või seda suurendada või kontrolli saavutada;
- 15) osaluse omandamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpapierituru seaduse § 9 lõigetele 2 ja 3 ning §-dele 10 ja 72¹;
- 16) pärast osaluse omandamist omatava olulise osaluse suurus ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt väärtpapierituru seaduse § 9 lõigetele 2 ja 3 ning §-dele 10 ja 72¹;
- 17) krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutumise korral käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud nõuetele vastav äriplaan ning muud kontrolli teostamisega ja saamisega seotud asjaolud;
- 18) ülevaade krediidiinkassos seoses osaluse omandamisega rakendatavast strateegiast, kui krediidiinkasso ei muutu omandamise tulemusel kontrollitavaks äriühinguks.

(2) Välisriigi kodaniku korral on käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 6 nimetatud karistusregistri väljavõtte asemel vaja esitada tema päritoluriigi karistusregistri väljavõtte või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument, mille väljastamisest ei ole möödunud rohkem kui kolm kuud.

(3) Finantsinspeksioonile esitatavad andmed ja dokumendid peavad olema koostatud eesti keeles. Finantsinspeksiooni nõusolekul võib nimetatud andmed ja dokumendid esitada muus keeles.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 6 nimetatud andmed ja dokumendid esitatakse Finantsinspeksioonile Finantsinspeksiooni juhatause kinnitatud vormil. Finantsinspeksioon võib nõuda andmeid suuremas mahus, kui sätestatud käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 6.

(5) Finantsinspeksioonile esitatavate käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmete ja dokumentide sisu võib täpsustada valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 30. Menetlus ja menetlustähtajad

(1) Finantsinspeksioon hindab omandaja vastavust käesoleva seaduse §-s 27 sätestatud nõuetele ning otsustab osaluse omandamise keelamise või lubamise 60 tööpäeva jooksul (edaspidi *menetlustähtaeg*) hindamiseks vajalike andmete ja dokumentide saamist kinnitava § 28 lõikes 3 nimetatud teate esitamisest arvates.

(2) Finantsinspeksioonil on õigus 50 tööpäeva jooksul menetlustähtaja algusest alates nõuda lisaandmeid ja -dokumente.

(3) Finantsinspeksiooni poolt käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud lisaandmete ja -dokumentide esmakordse nõude esitamise ja omandajalt nõutud lisaandmete ja -dokumentide saamise vaheliseks perioodiks menetlustähtaeg peatub, kuid peatumine ei kesta kauem kui 20 tööpäeva. Täiendavate lisaandmete ja -dokumentide nõudmise korral menetlustähtaeg ei peatu.

(4) Kui menetlemise ajal tehakse muudatusi käesoleva seaduse §-s 29 nimetatud andmetes või dokumentides, esitab omandaja viivitamata Finantsinspeksioonile vastavad andmed ja dokumendid uuendatud kujul. Kui muudatus on oluline, võib Finantsinspeksioon lugeda menetlustähtaja alguseks sellest olulisest muudatusest teadasaamise aja. Sellel juhul peab Finantsinspeksioon teatama omandajale uue menetlustähtaja.

(5) Kui omandaja üle ei teostata finantsjärelevalvet või omandaja üle teostab järelevalvet kolmanda riigi pädev järelevalveasutus, võib Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud menetlustähtaja peatamist pikendada kuni 30 tööpäevani.

(6) Finantsinspeksioon teeb olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel vajaduse korral koostööd lepinguriigi pädeva järelevalveasutusega.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud koostööga seoses konsulteerib Finantsinspeksioon teiste pädevate järelevalveasutustega. Kui seaduses ei ole ette nähtud teisiti, edastab Finantsinspeksioon viivitamata teisele pädevale järelevalveasutusele kõik andmed, mis on olulise osaluse omandamise, suurendamise või kontrollitavaks äriühinguks muutmise hindamisel olulised.

(8) Finantsinspeksioon võib jätta käesoleva seaduse §-s 28 nimetatud teavituse läbi vaatamata, kui teavitus või sellele lisatud dokumendid on oluliste puudustega, näiteks kui teavitus ei sisalda käesoleva seaduse § 29 lõikes 1 nimetatud andmeid.

§ 31. Osaluse omandamise tingimused

(1) Finantsinspeksioonil on õigus määrata omandajale tähtaeg, mille jooksul omandajal on õigus oluline osalus omandada, seda suurendada või muuta krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks. Finantsinspeksioon võib ettenähtud tähtaega pikendada, kuid tähtaeg ei või kokku ületada 12 kuud. Omandaja on kohustatud nimetatud tähtaja jooksul teavitama olulise osaluse omandamise või suurendamise või krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutmise tehingu tegemisest või tegemata jätmise otsusest viivitamata Finantsinspeksiooni.

(2) Olulise osaluse võib omandada, seda suurendada või krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muuta, kui Finantsinspeksioon seda oma ettekirjutusega ei keela.

§ 32. Osaluse omandamise keelamise alused ja otsus omandamise kohta

(1) Finantsinspeksioon võib oma ettekirjutusega keelata olulise osaluse omandamise, selle suurendamise või krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutmise, kui:

- 1) omandaja ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 2) omandaja ei ole ettenähtud tähtpäevaks Finantsinspeksioonile esitanud käesolevas seaduses sätestatud või seaduse alusel nõutud andmeid või dokumente;
- 3) Finantsinspeksioonile esitatud andmed või dokumendid ei vasta õigusaktidega sätestatud nõuetele või need on ebaõiged, eksitavad või puudulikud või esitatud andmete ja dokumentide alusel ei saa kõrvaldada Finantsinspeksiooni mõistlikku kahtlust omandamise ebasobivuses ja selles, et omandamine ei vasta käesolevas seaduses sätestatud nõuetele;
- 4) krediidiinkasso muutuks kolmandas riigis elava või asuva isiku kontrollitavaks äriühinguks ja selle isiku üle ei teostata tema elu- või asukohariigis piisavat järelevalvet või selle kolmanda riigi pädeval järelevalveasutusel ei ole õiguslikku alust või võimalust teha Finantsinspeksiooniga koostööd;
- 5) Finantsinspeksioonil on tekkinud põhjendatud kahtlus, et omandamine toimub kolmanda isiku huvides või omandamisel hakatakse teostama kellegi teise õigusi.

(2) Finantsinspeksioon edastab omandajale otsuse olulise osaluse omandamise lubamise kohta või keelava ettekirjutuse kahe tööpäeva jooksul pärast otsuse vastuvõtmist, kuid enne menetlustähtaja lõppu. Kui omandaja üle teostab järelevalvet teise lepinguriigi pädev järelevalveasutus, tuleb otsuses muu hulgas märkida tema hinnang olulise osaluse omandamise, suurendamise või kontrollitavaks äriühinguks muutmise kohta.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolud ilmnevad pärast olulise osaluse omandamist või suurendamist või krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutmist, võib Finantsinspeksioon teha ettekirjutuse, mille kohaselt loetakse osaluse omandamine või krediidiinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutmine käesoleva seadusega vastuolus olevaks.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus oma ettekirjutusega omandajal või isikul, kellel on krediidiinkassos oluline osalus või kelle kontrollitavaks äriühinguks krediidiinkasso on, krediidiinkassos hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamine iga kord keelata või seda piirata, kui esinevad käesoleva paragrahvi lõikes 1 või 3 nimetatud asjaolud. Finantsinspeksioon võib teha ettekirjutuse käesoleva lõike alusel eelnimetatud lõigetes sätestatud ettekirjutuse tegemisest olenemata. Finantsinspeksioon avalikustab ettekirjutuse või selle osa oma veebilehel omandaja nõudmisel või vajaduse korral omal algatusel.

(5) Kui omandaja või isik, kellel on krediidiinkassos oluline osalus või kelle kontrollitavaks äriühinguks krediidiinkasso on, on teises lepinguriigis registreeritud krediidiasutus, fondivalitseja, investeerimisfond, investeerimisühing, kindlustusandja, makseasutus, e-raha asutus, muu finantsjärelevalve alla kuuluv isik või eelnimetatud isikuga ühte konsolideerimisgruppi kuuluv isik, teatab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 3 või 4 nimetatud ettekirjutuse tegemisest selle lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1, 3 ja 4 nimetatud Finantsinspeksiooni ettekirjutuste järgimine on kohustuslik ka krediidiinkassole, tema aktsiaraamatu pidajale ja muule isikule, kes korraldab hääleõiguste teostamist.

§ 33. Osaluse ebaseadusliku omandamise tagajärjed

(1) Olulise osaluse omandamise või suurendamise tehingu tagajärjel ei omanda isik aktsiatega, osaga või muul moel kaasnevat hääleõigust ning osalusega esindatud hääli ei arvata üldkoosoleku või osanike koosoleku kvoorumisse, kui:

- 1) tehing on vastuolus Finantsinspeksiooni ettekirjutusega;
- 2) Finantsinspeksioon on teinud käesoleva seaduse § 32 lõike 3 alusel ettekirjutuse;
- 3) tehingust ei ole Finantsinspeksiooni käesoleva seaduse §-s 28 sätestatud korras teavitatud;
- 4) tehing on tehtud pärast käesoleva seaduse § 31 lõikes 1 või enne §-s 30 nimetatud tähtaja möödumist või enne, kui olulise osaluse omandamine oli käesoleva seaduse alusel lubatud.

(2) Tehingu tulemusel, mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, ei teki isikul õigusi, mis muudaksid krediidiinkasso tema kontrollitavaks äriühinguks.

(3) Kui niisuguse tehingu tulemusel, mille puhul esines mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, omandatud või suurendatud olulist osalust esindavad hääled arvati üldkoosoleku või osanike koosoleku kvoorumisse ja need mõjutasid üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse vastuvõtmist, on üldkoosoleku või osanike koosoleku otsus tühine. Kohus võib Finantsinspeksiooni, aktsionäri, osaniku või äriühingu juhtorgani liikme avalduse alusel tuvastada üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse tühisuse, kui avaldus on esitatud kuue kuu jooksul üldkoosoleku või osanike koosoleku otsuse vastuvõtmisest arvates.

(4) Kui teostati tehingust, millega krediidiinkasso pidi muutuma isiku kontrollitavaks äriühinguks ja mille puhul esineb mõni käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, tulenevaid kontrolli võimaldavaid õigusi, võib kohus Finantsinspeksiooni, aktsionäri, osaniku või äriühingu juhtorgani liikme avalduse alusel tunnistada selliste õiguste teostamise kehtetuks, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul õiguste teostamisest arvates.

§ 34. Olulise osaluse muutumisest teavitamine

(1) Kui isik kavatses võõrandada aktsiaid või osa ulatuses, millega ta kaotab olulise osaluse krediidiinkassos või vähendab oma osalust alla mõne käesoleva seaduse § 28 lõikes 1 nimetatud määra või loobub kontrollist krediidiinkasso üle, peab ta kavatsusest Finantsinspeksiooni viivitamata teavitama, näidates teates ära tema omatavate, võõrandatavate ja pärast tehingut talle jäävate aktsiate arvu või osa suuruse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohaldatakse ka juhul, kui isik kaotab mõne muu sündmuse tõttu või muu tehingu tulemusel kontrolli krediidiinkasso üle või olulise osaluse krediidiinkassos või tema osalus väheneb alla mõne käesoleva seaduse § 28 lõikes 1 nimetatud määra. Sellel juhul on isik kohustatud pärast olulise osaluse või kontrolli kaotamisest või osaluse vähenemisest teadasaamist viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni.

(3) Krediidiinkasso on käesoleva seaduse § 28 lõigetes 1 ja 2 ning käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud tehingutest teadasaamise korral kohustatud sellest viivitamata teavitama Finantsinspeksiooni.

(4) Krediidiinkasso esitab koos majandusaasta aruandega Finantsinspeksioonile andmed isikute kohta, kellel majandusaasta lõpu seisuga oli krediidiinkassos oluline osalus, näidates ära isikule kuuluva osaluse suuruse ja selle omamisega seotud asjaolud vastavalt käesoleva seaduse §-dele 26 ja 28.

5. peatükk

Krediidiinkasso juhtimine ja organisatsiooniline ülesehitus

§ 35. Asukoht ja peakontor

(1) Eestis äriregistrisse kantud ja Finantsinspeksioonilt tegevusloa saanud krediidiinkasso registrijärgne asukoht ning püsiva ja kestva majandustegevuse koht peavad olema Eestis.

(2) Krediidiinkasso põhikiri peab kindlaks määrama, et krediidiinkasso registrijärgne asukoht ja peakontor on Eestis.

§ 36. Nõukogu ja juhatuse liikmete arv

(1) Juhul kui krediidiinkassol on ette nähtud nõukogu, siis peab selles olema vähemalt kolm liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu. Arvestades krediidiinkasso suurust, tegevuse laadi ja ulatust võib Finantsinspeksioon nõuda nõukogu olemasolu krediidiinkassos.

(2) Krediidiinkasso juhatuses peab olema vähemalt kaks liiget, kui põhikiri ei näe ette suuremat liikmete arvu.

§ 37. Nõuded juhtide valimisele ja määramisele

(1) Krediidiinkasso juhiks võib valida või määrata isiku, kellel on piisavalt laitmatu maine.

(2) Isiku maine ei ole laitmatu, kui Finantsinspeksioon on tuvastanud asjaolud, mis seavad kahtluse alla selle olemasolu või kinnitavad selle puudumist. Finantsinspeksioon arvestab isiku maine hindamisel muu hulgas seda kas isik on olnud süüteoasjas süüdistatav või kahtlustav või muul moel seotud süüteoasjaga või isik on toime pannud õigusvastase, pettusliku või usaldust kuritarvitava teo või olnud seotud sellise teoga või selle uurimis- või järelevalvemenetlusega. Isiku maine ei ole laitmatu muu hulgas, kui:

1) ta on pannud toime esimese astme kuriteo või teda on karistatud varavastase, majandusalase, ametialase, avaliku usalduse, isikuvastase süüteo või terrorikuriteo või selle toimepanemisele suunatud tegevuse rahastamise või toetamise eest või tarbijakrediidi väljastamisega seotud

väärteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud;

2) ta on tegelenud liigkasuvõtmisega;

3) tema suhtes on kohaldatud rahvusvahelist sanktsiooni;

4) ta ei ole varasemas suhtluses järelevalveasutustega tegutsenud läbipaistvalt, avatult ja koostöövalmilt või ta on esitanud Finantsinspektsioonile valeinformatsiooni või jätnud olulise informatsiooni esitamata;

5) tema suhtes on käimas maksejõuetusmenetlus või välja on kuulutatud tema pankrot, välja arvatud juhul, kui kohus on isiku vabastanud pankrotimenetluses täitmata jäänud kohustustest;

6) tema tegevus või tegevusetus on kaasa toonud krediidiandja, krediidivahendaja, krediidiasutuse, investeerimisühingu või muu finantsjärelevalve alla kuuluva isiku pankroti või tegevusloa kehtetuks tunnistamise finantsjärelevalve asutuse algatusel;

7) tema suhtes on kohus vastavalt karistusseadustiku §-le 49 kohaldanud tegutsemiskeelu või §-le 49¹ ettevõtluskeelu, samuti kui tema suhtes on kohaldatud seaduses või kohtulahendis ettenähtud ärikeeld või teataval erialal või ametikohal töötamise keeld või teda on karistatud sellise keelu rikkumise eest.

(3) Väheoluliste vahejuhtumite kumulatsioon ei mõjuta isikute head mainet, välja arvatud juhul, kui vastavad vahejuhtumid tervikuna hinnates on olulised ja muu hulgas osutavad süsteemsetele rikkumistele.

(4) Krediidiinkasso juhtidel tervikuna peavad olema piisavad teadmised ja kogemused ettevõtja juhtimiseks pädeval ning vastutustundlikul moel.

(5) Krediidiinkasso juhiks valitaval isikul peab olema vajalikus mahus aega oma tööülesannete täitmiseks vastaval ametikohal ning ta peab sobituma oma teadmiste, oskuste ja kogemuste poolest juhtorgani koosseisu.

(6) Krediidiinkasso juhiks, samuti selle emattevõtja või sellega samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu nõukogu või juhatuse liikmeks on keelatud valida või määrata isikut, kelle varasem tegevus on kaasa toonud äriühingu pankroti või sundlikvideerimise või tegevusloa kehtetuks tunnistamise või kelle suhtes kehtib ettevõtluskeeld või kelle varasem tegevus äriühingu juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline korraldama äriühingu juhtimist nii, et äriühingu aktsionäride, osanike, liikmete, võlausaldajate ja tarbijate huvid oleksid küllaldaselt kaitstud, või kelle varasem tegevus on näidanud, et ta muul mõjuval põhjusel ei ole sobiv äriühingut juhtima.

§ 38. Juhtide ja töötajate kohustused ning ülesanded

(1) Krediidiinkasso juhid ja töötajad peavad tegutsema nende puhul eeldatava ettenägelikkuse ja hoolsusega ning vastavalt nende ametikohale esitatavatele nõuetele, seades krediidiinkasso, tema klientide ja krediidisaaajate majanduslikud huvid kõrgemale oma isiklikest majanduslikest huvidest. Krediidiinkasso töötajad on kohustatud osutama teenuseid õiguspäraselt, piisava asjatundlikkuse, täpsuse ja hoolikusega ning andma krediidisaaajatele nõuetekohast teavet.

(2) Krediidiinkasso juhid peavad tagama, et krediidiinkasso organisatsiooniline struktuur on läbipaistev ja selgelt määratud vastutusalaodega ning kehtestatud on riskide tuvastamise, mõõtmise, juhtimise, pideva jälgimise ja nendest teavitamise protseduurid, mis on krediidiinkasso tegevuse laadi, ulatust ning keerukuse astet arvestades piisavad ja proportsionaalsed.

(3) Krediidiinkasso juhatus on kohustatud veenduma, et käesoleva seaduse alusel kehtestatud eeskirjad ja muud protseduurireeglid oleksid ajakohased, hindama nende tulemuslikkust ning rakendama asjakohaseid meetmeid puuduste kõrvaldamiseks.

(4) Töötaja käesoleva seaduse tähenduses on krediidiinkasso heaks töölepingu või muu võlaõigusliku lepingu alusel tööd tegev füüsiline isik, kelle tööülesannete hulka kuuluvad krediidiinkasso nimel teenuse osutamisega seotud tegevused, sealhulgas krediidiinkasso esindamine või krediidiinkasso juhtimine või kontrollimine.

(5) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega näha ette täpsemad kohustused ja ülesanded krediidiinkasso juhtidele ja töötajatele.

§ 39. Finantsinspektsiooni teavitamine juhtidest, siseaudiitorist ja audiitorettevõtjast

(1) Krediidiinkasso juhiks valimiseks või määramiseks on vajalik isiku kirjalik nõusolek. Koos kirjaliku nõusolekuga esitab isik järgmised andmed ja dokumendid:

1) isiku ees- ja perekonnanimi, varasem nimi ja selle muutmise kuupäev ning põhjus, isikukood või selle puudumise korral sünniaeg, kodakondsus, elukoht, kontaktandmed, hariduse kirjeldus, töö- ja ametikohtade täielik loetelu, andmed ametiaja- ja koha kohta ning juhatuse liikme puhul tema vastutusvaldkonna kirjeldus, samuti tema mainet ja usaldusväarsust ning käesoleva seaduse nõuetele vastavust kinnitavad dokumendid;

2) andmed äriühingute kohta, milles tema osalus on suurem kui 20 protsenti, kusjuures need andmed peavad sisaldama aktsia- või osakapitali suurust ja tegevusalade loetelu;

3) andmed võimalike huvide konfliktide ja isiku poolt ametiülesannete täitmisele pühendatava aja kohta;

4) kinnitus, et tal puuduvad käesolevas seaduses sätestatud asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiinkasso juht;

5) väljavõte karistusregistrist, välisriigi kodaniku puhul tema päritoluriigi karistusregistri väljavõte või pädeva kohtu- või haldusorgani väljastatud samaväärne dokument, sealjuures ei või väljavõte olla vanem kui kolm kuud.

(2) Krediidiinkasso esitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmed ja dokumendid ning kinnituse Finantsinspektsioonile.

(3) Krediidiinkasso esitab audiitorettevõtja valimise või määramise korral Finantsinspektsioonile audiitorettevõtja nime ja audiitorettevõtja kinnituse, et tema suhtes puuduvad asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiinkasso audiitorettevõtja. Lisaks eelnimetatule tuleb esitada ka vandeaudiitori nimi.

(4) Krediidiinkasso esitab siseaudiitori valimise või määramise korral Finantsinspektsioonile siseaudiitori nime, isikukoodi ja siseaudiitori kinnituse, et tema suhtes puuduvad asjaolud, mis välistavad õiguse olla krediidiinkasso siseaudiitor.

(5) Krediidiinkasso on kohustatud juhi, siseaudiitori ja audiitorettevõtja valimise või määramise kavatsusest, volituste pikendamisest, samuti nende tagasiastumisest või enne volituste tähtaja lõppemist tagasikutsumise algatamisest teavitama Finantsinspektsiooni vähemalt kümme päeva enne vastava otsuse tegemist või viivitamata pärast vastava avalduse saamist. Eelnimetatud tähtaega ei kohaldata, kui eelnev teavitamine ei ole mõjuval põhjusel võimalik.

(6) Käesolevas paragrahvis nimetatud andmed tuleb esitada Finantsinspektsiooni kinnitatud vormil. Finantsinspektsioon võib nõuda andmeid suuremas mahus, kui on sätestatud käesoleva paragrahvi lõikes 1.

§ 40. Krediidiinkasso juhi tagasikutsumine

(1) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega nõuda krediidiinkasso juhi tagasikutsumist või valimata või määramata jätmist järgmistel juhtudel:

- 1) isik ei vasta käesolevas seaduses juhtidele kehtestatud nõuetele;
- 2) isik on seoses enda valimise või määramisega esitanud eksitavaid või tegelikkusele mittevastavaid andmeid või võltsitud dokumente;
- 3) isiku tegevus krediidiinkasso juhina on näidanud, et ta ei ole suuteline krediidiinkassot usaldusväärselt ja kindlalt juhtima või ta ei ole suuteline korraldama krediidiinkasso juhtimist nii, et klientide ja krediidisaaajate huvid oleksid küllaldaselt kaitstud.

(2) Kui krediidiinkasso ei ole täielikult või tähtajaks täitnud käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ettekirjutust, on Finantsinspeksioonil õigus tunnistada krediidiinkasso tegevusluba kehtetuks.

§ 41. Sise-eeskirjad

(1) Krediidiinkasso juhatus kehtestab oma otsusega krediidiinkasso ning tema juhtide ja töötajate tegevust reguleerivad protseduurireglid (edaspidi *sise-eeskirjad*), mis tagavad krediidiinkasso tegevust reguleerivate õigusaktide ja krediidiinkasso juhtide otsuste täitmise, samuti teenuste õigus- ja korrapärase osutamise.

(2) Sise-eeskirjas määratakse juhtide ja töötajate teadmiste, oskuste ja kogemuste tase, mis on vajalik krediidiinkasso organisatsioonis vastavatel ameti- või töökohtadel ülesannete täitmiseks. Teadmiste ja pädevuse taseme määramisel arvestatakse ameti- või töökohaga seotud ülesannete täitmiseks vajalikku kvalifikatsiooni ja ametialast kogemust.

(3) Sise-eeskirjades kehtestatakse asjakohane kord ja menetlused, et tagada tõhus ja usaldusväärne juhtimine, sealhulgas ülesannete lahusus, talitluspidevus ja huvide konfliktide vältimine. Juhatus teostab järelevalvet selle rakendamise üle, tehes seda turu usaldusväärsust ja klientide ning krediidisaaajate huve toetaval viisil.

(4) Sise-eeskirjadega määratakse muu hulgas kindlaks:

- 1) asutusesisese teabe ja dokumentide liikumise kord, sealhulgas teabe esitamise ja edastamise nõuded;
- 2) juriidilistest isikutest krediidisaaajate andmete ja füüsilisest isikust krediidisaaajate isikuandmete töötlemise kord, mis on kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 04.05.2016, lk 1–88);
- 3) töötajate töö- või ametiülesanded, alluvussuhted, aruandlusahelad, aruannete esitamise protseduur ja õiguste delegeerimine, sätestades funktsioonide lahususe krediidiinkasso nimel kohustuste võtmisel, teenuste kajastamisel raamatupidamises ja aruannetes ning riskide hindamisel;
- 4) juhi sobivushindamise kord;
- 5) huvide konfliktide maandamise ja vältimise kirjeldus ja tegevuskava ning maandamise meetmed;
- 6) teenuse osutamise seotud tegevuste edasiandmise kord, sealhulgas nõuded krediidiinstituti teenuse osutaja kvalifikatsioonile;
- 7) registripidamise, andmekogude pidamise ja andmete käitlemise kord;
- 8) sisemised protseduurireglid, millega määratakse kasutatavate infotehnoloogiaalaste ning krediidisaaajate maksete hoidmise süsteemide turvalisus ja nende regulaarne kontrollimine;
- 9) sisekontrolli süsteemi toimimise kord ja riskijuhtimise reeglid ning nende rakendamise kord;

- 10) sisemised protseduurireeglid krediidiinkasso tegevust reguleerivates õigusaktides kehtestatud kohustuste rikkumise või võimaliku rikkumise kohta teavituste vastuvõtmiseks, töötlemiseks ja edastamiseks ning tagajärgedega tegelemiseks;
- 11) raamatupidamise sise-eeskirjad;
- 12) filiaalide olemasolu korral tegevuse nõuetele vastavuse kontrollimise kord;
- 13) krediidisaaajale teabe ja krediidilepingu mittekohase täitmisega seotud hoiatuste edastamise kord;
- 14) krediidisaaajate kaebuste registreerimise ja lahendamise kord;
- 15) tegevuspõhimõtted, mis tagavad krediidisaaajate kaitset, õiglast ja hoolsat kohtlemist käsitlevate õigusnormide järgimise, sealhulgas võttes arvesse nende finantsolukorda ja asjakohasel juhul nende vajadust võlanõustaja või muu sotsiaalteenuste osutaja teenuste järele;
- 16) järelevalvelisel eesmärgil esitatavate aruannete koostamise ja esitamise kord, sealhulgas aruannete koosseis ja koostamise regulaarsus, vastavate ülesannete eest vastutavad töötajad, kasutatavad infosüsteemid ja sisekontrolli protseduurid esitatud teabe korrektsuse kontrollimiseks.

(5) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada sise-eeskirjadele esitatavad täpsemad nõuded.

§ 42. Sisekontrolli süsteem

(1) Krediidiinkassos peab olema loodud ja rakendatud piisav sisekontrolli süsteem, mille eesmärk on tagada krediidiinkasso tegevuse vastavus kehtivatele sise-eeskirjadele, õigusaktidele ja vastuvõetud otsustele krediidiinkasso kõigil juhtimis- ja tegevustasanditel.

(2) Sisekontrolli teostamiseks tuleb krediidiinkassos sise-eeskirjadega kehtestada tegevuspõhimõtted ja reeglid seadusest tulenevate kohustuste täitmata jätmise õigusriskide ning nendega seonduvate muude riskide tuvastamiseks, maandamiseks või vältimiseks seoses klientidele teenuste osutamisega ja krediidihaldusega. Eelnimetatud tegevuspõhimõtted ja reeglid peavad Finantsinspeksioonil võimaldama efektiivselt täita järelevalveülesandeid.

(3) Krediidiinkasso juhatus või nõukogu määrab siseaudiitori funktsiooni teostamiseks isiku (edaspidi *siseaudiitor*), kellel on siseaudiitori ülesannete täitmiseks vajalikud teadmised, oskused, kogemused, haridus, kutsealane sobivus ja laitmatu ärialane maine. Siseaudiitorile kohaldatakse audiitortegevuse seaduses atesteeritud siseaudiitori kohta sätestatud nõudeid ja tegevuse õiguslikke aluseid. Siseaudiitor ei või täita ülesandeid, mis põhjustavad või võivad põhjustada huvide konflikti.

(4) Siseaudiitor peab tagama, et:

- 1) regulaarselt kontrollitakse krediidiinkasso, selle juhtide ja töötajate tegevuse vastavust õigusaktidele, Finantsinspeksiooni ettekirjutustele, juhtorganite otsustele, sise-eeskirjadele, krediidiinkasso sõlmitud lepingutele ja heale tavale ning hinnatakse krediidiinkassos kehtestatud sise-eeskirjade ja otsuste vastavust õigusaktidele ning krediidiinkasso kohustuste täitmisel esinevate puuduste kõrvaldamiseks võetud meetmete sobivust ja tulemuslikkust;
- 2) krediidihaldusteenuse osutamise eest vastutavaid isikuid nõustatakse käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmisega seotud küsimustes;
- 3) krediidiinkasso juhatusel ja olemasolu korral nõukogule esitatakse regulaarselt eespool nimetatud kohustususte täimisega seotud aruandeid.

(5) Krediidiinkasso tagab siseaudiitorile kõik tema ülesannete täitmiseks vajalikud töötingimused ja õigused, sealhulgas õiguse saada selgitusi ja teavet krediidiinkasso juhtidelt ja töötajatelt ning võimaluse jälgida avastatud puuduste kõrvaldamist ja tehtud ettepanekute täitmist.

(6) Siseaudiitor on kohustatud talle krediidiinkasso kohta teatavaks saanud teabe, mis osutab olulisele õigusrikkumisele või tarbija huvide kahjustamisele, viivitamata kirjalikult edastama lisaks krediidiinkasso juhtidele ka Finantsinspeksioonile.

§ 43. Krediidiinkasso tegevuse edasiandmine krediidihaldusteenuse osutajale

(1) Kui krediidiinkasso soovib krediidihaldustegevuse krediidihaldusteenuse osutajale edasi anda (edaspidi *tegevuse edasiandmine*), peab ta sõlmima kirjaliku lepingu ja tingimusel, et krediidiinkasso jääb täielikult vastutavaks kõigi käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud kohustuste täitmise eest ning kui:

1) krediidiinkasso ja krediidihaldusteenuse osutaja vahel sõlmitavas tegevuse edasiandmise lepingus sätestatakse krediidihaldusteenuse osutaja kohustus järgida seadusest tulenevaid norme, sealhulgas asjakohaseid Euroopa Liidu ja välisriikide õigusaktide norme, mis on kohaldatavad krediidilepingus sätestatud krediidiasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepingu suhtes;

2) tegevuse edasiandmine ei põhjusta olukorda, kus krediidiinkasso ise ei tegele enam krediidihaldustegevusega, mille jaoks talle on väljastatud tegevusluba;

3) tegevuse edasiandmise leping ei muuda krediidiinkasso ja krediidiostja vahelist lepingulist suhet ega krediidiinkasso kohustusi krediidiostja või krediidisaaaja ees;

4) tegevuse edasiandmine ei muuda kehtetuks ega muuda mis tahes muid tingimusi, mille alusel krediidiinkasso tegevusluba anti;

5) tegevuse edasiandmine ei takista krediidiinkasso üle vajalikul tasemel finantsjärelevalve teostamist;

6) krediidiinkassol säilib pärast tegevuse edasiandmist vahetu ligipääs edasiantud tegevuste kohta käivale teabele;

7) pärast tegevuse edasiandmise lepingu lõppemist on krediidiinkassol pädevus ja ressursid, tegelemaks edasiantud krediidihaldustegevusega;

8) tegevuse edasiandmine ei takista ega mõjuta krediidiinkasso sisekontrolli kvaliteeti, usaldusväarsust ega toimimist;

9) tegevuse edasiandmisega ei delegeeri krediidiinkasso juhtorgani liikmed oma vastutust või tegevuse edasiandmine ei kahjusta muul viisil klientide ega krediidisaaajate huve;

10) tegevuse edasiandmine ei takista krediidiinkasso tegevust ja tema kohustuste täitmist vajalikul tasemel ega vähenda teenuse osutamise kvaliteeti;

11) krediidihaldusteenuse osutajal on vajalikud teadmised ja oskused ning ta on võimeline neid kohustusi täitma;

12) tegevuse edasiandmisel võtab krediidiinkasso tarvitusele kõik meetmed, et vältida täiendavaid riske krediidiinkasso tegevusele;

13) on täidetud muud käesolevast seadusest tulenevad nõuded.

(2) Enne tegevuse edasiandmist krediidihaldusteenuse osutajale teavitab krediidiinkasso Finantsinspeksiooni. Asjakohasel juhul tuleb teavitada sihtriigi pädevaid järelevalveasutusi, kui tegemist on krediidiasutuse väljastatud krediidilepinguga.

(3) Krediidiinkasso säilitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuse edasiandmise lepingut ja krediidihaldusteenuse osutajale antud olulisi kirjalikke juhiseid vähemalt viis aastat, kuid mitte kauem kui kümme aastat, pärast edasiandmislepingu lõpetamist.

(4) Finantsinspeksioonil on õigus nõuda krediidiinkassolt ja krediidihaldusteenuse osutajalt käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuse edasiandmise lepingut ning muid käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud dokumente ja teavet.

(5) Krediidihaldusteenuse osutajal, kellele krediidiinkasso tegevus on edasi antud, ei ole lubatud vastu võtta krediidisaaajate rahalisi vahendeid kui tegemist on krediidasutuse väljastatud krediidilepinguga. Eelnimetatud ei kohaldata juhul, kui tegemist on teise krediidiinkassoga ja talle on selline õigus antud. Juhul kui tegemist on krediidiandja väljastatud krediidilepinguga, võib krediidihaldusteenuse osutaja võtta vastu krediidisaaajate rahalisi vahendeid üksnes juhul kui ta kannab need esimesel võimalusel edasi krediidiinkassole.

(6) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus, millega nõutakse konkreetsele krediidihaldusteenuse osutajale krediidiinkassoga seotud tegevuse edasiandmise lõpetamist või kõigi krediidiinkasso poolt krediidihaldusteenuse osutajatega sõlmitud tegevuste edasiandmise lepingute lõpetamist, kui:

- 1) rikutakse krediidiinkasso klientide õigustatud huve või krediidisaaajate õigusi või on sellise rikkumise oht või kui ohustatakse teenuse osutamise stabiilsust või usaldusväärust;
- 2) kolmanda riigi pädeval järelevalveasutusel, kes teostab järelevalvet kolmanda riigi isiku üle, ei ole õiguslikku alust või võimalusi Finantsinspeksiooniga koostöö tegemiseks;
- 3) krediidihaldusteenuse osutaja, kes on asutatud kolmandas riigis, ei vasta käesolevas seaduses sätestatuga vähemalt samaväärsetele nõuetele;
- 4) rikutakse käesolevas seaduses sätestatud muid tingimusi.

6. peatükk

Nõuded krediidiinkasso tegevusele

§ 44. Krediiditoimiku pidamine

(1) Krediidiinkasso peab krediidilepingu haldamise eesmärgil kogutud vajalike andmete ja dokumentide kohta krediiditoimikut alates hetkest kui ta määrati viivises olevat krediidilepingut või sellest tuleneva nõuet haldama. Kui krediidiostja ei määra enda esindajaks krediidiinkassot, peab krediiditoimikut krediidiostja. Krediiditoimikut tuleb pidada iga isiku kohta eraldi.

(2) Krediiditoimik on käesoleva seaduse tähenduses lepingute, õiendite, otsuste, analüüside ja muude krediidi andmise ja krediidi tasumisega seotud dokumentide kogum.

(3) Krediidiinkasso või asjakohasel juhul krediidiostja, peab tagama kogu selle perioodi jooksul, mil nõuet hallatakse, krediidisaaaja vajalike andmete ja dokumentide, olemasolu krediiditoimikus. Krediidiinkasso või asjakohasel juhul krediidiostja säilitab eelnimetatud andmed ja dokumendid vähemalt viis aastat pärast nõude haldamise lepingu lõpetamist, kuid mitte kauem kui kümme aastat.

(4) Krediiditoimik peab andma piisavalt informatsiooni krediidi andmise eest vastutavale isikule, samuti siseaudiitorile ja audiitorile ning Finantsinspeksioonile krediidi andmise, krediidilepingute muutmise, jälgimise ja hindamise kohta.

§ 45. Krediidihalduslepingu sõlmimine

(1) Kui krediidiostja ise ei tegele krediidihaldustegevusega, sealhulgas võttes arvesse käesoleva seaduse § 3 lõikes 7 sätestatud, sõlmitakse krediidiostja ja krediidiinkasso, krediidasutuse või krediidiandja vahel krediidilepingu haldamiseks leping (edaspidi *krediidihaldusleping*). Krediidihaldusleping peab sisaldama vähemalt järgmist:

- 1) krediidihaldustegevuse üksikasjalik kirjeldus, sealhulgas tähtajad ja muud olulised tingimused, millal ja mille kohaselt kantakse krediidisaaajate poolt makstud summad üle krediidiostjale;
- 2) krediidiinkassole, krediidasutusele või krediidiandjale makstava tasu suurus või selle arvutamise meetod;

- 3) ulatus, mis määral saab krediidiinkasso, krediidasutus või krediidiandja esindada krediidiostjat suhtluses krediidisaaajaga;
- 4) poolte kohustus järgida krediidilepingus sätestatud krediidasutuse või krediidiandja nõuete või krediidilepingu suhtes kohaldatavaid Euroopa Liidu ja siseriikliku õiguse norme;
- 5) poolte kohustus kohelda krediidisaaajat õiglaselt ja hoolsalt;
- 6) krediidiinkasso, krediidasutuse või krediidiandja kohustus teavitada krediidiostjat enne krediidihaldustegevuse edasiandmist krediidihaldusteenuse osutajale.

(2) Krediidiinkasso, krediidasutus või krediidiandja säilitab krediidihalduslepingut ja järgmisi andmeid vähemalt viis aastat, kuid mitte kauem kui kümme aastat pärast krediidihalduslepingu lõpetamise kuupäeva:

- 1) krediidiostja ja krediidisaaajaga peetud kirjavahetus;
- 2) krediidiostjalt saadud juhised iga viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude kohta.

(3) Finantsinspeksioonil võib nõuda kõiki käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud andmeid.

7. peatükk

Nõuded krediidiinkasso kapitalile ja krediidisaaaja rahaliste vahendite hoidmisele

§ 46. Krediidiinkasso aktsia- ja osakapital

(1) Krediidiinkasso aktsia- või osakapital peab olema täielikult sisse makstud.

(2) Krediidiinkasso aktsia- või osakapital peab olema vähemalt 25 000 eurot.

§ 47. Krediidisaaaja rahaliste vahendite hoidmine

(1) Krediidiinkasso on kohustatud hoidma krediidisaaaja rahalised vahendid eraldi maksekontol. Krediidiinkasso ei või neid kasutada oma majandustegevuses, seda mitte ka juhul, kui krediidiinkasso on sõlminud krediidiostjaga krediidihalduslepingu, mis näeb ette vastavate vahendite vastuvõtmist krediidisaaajatelt.

(2) Krediidiinkasso peab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maksekonto avama üksnes krediidasutuses, mis on asutatud Eestis või teises lepinguriigis.

(3) Krediidiinkasso esitab Finantsinspeksioonile viivitamata asjaomase teabe käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maksekontode kohta ning teavitab viivitamata Finantsinspeksiooni, kui eelnimetatud teave muutub.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maksekontol olevad vahendid ei kuulu krediidiinkasso pankrotivara hulka, neid ei saa kasutada sihtvarana võlausaldajate nõuete rahuldamiseks ega pankrotimenetluse läbiviimiseks.

(5) Kui krediidisaaaja teeb krediidiinkassole makse krediidilepingu osaliseks või täielikuks tasumiseks, esitab krediidiinkasso krediidisaaajale paber kandjal või muul püsival andmekandjal tõendi või kinnituse makse tasumise kohta, millest peab olema krediidisaaajale näha võlgnetava summa vähenemine.

(6) Krediidisaaaja poolt krediidiinkassole tehtud maksed loetakse krediidiostjale tasutuks olenemata sellest, kas krediidiinkasso on need summad krediidiostjale edastanud või mitte.

8. peatükk

Raamatupidamine ja aruandlus

§ 48. Raamatupidamise korraldamine

(1) Raamatupidamisarvestust ja aruandlust korraldatakse vastavalt käesolevas seaduses, raamatupidamise seaduses, krediidiinkasso põhikirjas ja raamatupidamise sise-eeskirjas ning muudes õigusaktides sätestatule.

(2) Raamatupidamine peab tagama tõese teabe saamise krediidiinkasso finantsseisundi ja majandustegevuse kohta.

(3) Kui krediidiinkassol on õigus krediidisaaajatelt rahalisi vahendeid vastu võtta ja neid hoida, kajastab krediidiinkasso krediidisaaajatelt laekunud vahendeid oma bilansis kuni nende kandmiseni krediidiostjale. Krediidiinkasso avalikustab teabe krediidisaaajalt vastu võetud, kuid krediidiostjale edasi kandmata rahaliste vahendite kohta oma raamatupidamise aastaaruandes.

§ 49. Aruanded ja nende esitamine Finantsinspeksioonile

(1) Krediidiinkasso esitab Finantsinspeksioonile üldkoosoleku kinnitatud majandusaasta aruande koos vandeaudiitori aruande ära kirjaga kahe nädala jooksul pärast aktsionäride või osanike üldkoosoleku toimumist, kuid mitte hiljem kui kuus kuud pärast majandusaasta lõppu. Kui krediidiinkasso on nimetatud andmed ja dokumendid avalikustanud oma veebilehel, ei pea ta neid Finantsinspeksioonile esitama.

(2) Krediidiinkasso ja lepinguriigi krediidiinkasso Eesti filiaal esitab Finantsinspeksioonile aruanded käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud korras.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud regulaarsete aruannete periood on poolaasta ja aruanded tuleb esitada Finantsinspeksioonile ühe kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu, kui õigusaktides ei ole ette nähtud teisiti. Kui aruande esitamise viimane kuupäev on puhkepäev, tuleb regulaarne aruanne esitada hiljemalt puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval.

(4) Finantsinspeksioonil on lisaks käesolevas paragrahvis sätestatule õigus nõuda ühekordselt või regulaarselt esitatavaid aruandeid ja andmeid, mis on vajalikud järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses sätestatud ulatuses.

(5) Finantsinspeksioonile esitatud järelevalveliste aruannete põhjal võib Finantsinspeksioon või krediidiinkasso esitada andmeid Rahandusministeeriumile Vabariigi Valitsuse seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks ning Eesti Pangale seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

(6) Finantsinspeksioonile esitatavate krediidiinkasso, välisriigi krediidiinkasso filiaali ning Eestis piiriüleselt teenuseid osutava krediidiinkasso aruannete vormid, koostamise meetoodika ja esitamise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

§ 50. Finantsinspeksioonile esitatud aruannete kontroll, puuduste kõrvaldamine ja algandmete säilitamine

(1) Finantsinspeksioon kontrollib järelevalvelise aruande vastavust nõuetele esimesel võimalusel pärast aruande laekumist.

(2) Kui Finantsinspeksioon tuvastab järelevalvelises aruandes puudusi, teavitab ta sellest aruande esitajat.

(3) Järelevalvelise aruande esitaja on kohustatud käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud juhul puudused kõrvaldama ja esitama Finantsinspeksioonile korrigeeritud aruande ilma

põhjendamatu viivitusega. Korrigeeritud aruanne tuleb Finantsinspeksioonile esitada ka juhul, kui aruande esitaja ise tuvastab varem esitatud andmetes vea või kui auditeeritud andmed erinevad varem esitatud auditeerimata andmetest.

(4) Järelevalvelise aruande koostamisel kasutatud algandmete allikaks olevaid dokumente on aruande esitaja kohustatud säilitama viis aastat. Nimetatud tähtaeg ei piira krediidiinkasso õigust säilitada andmeid ja dokumente pikema aja jooksul, kui nende töötlemiseks on krediidiinkassol muu õiguslik alus.

§ 51. Audiitorkontroll

(1) Krediidiinkasso raamatupidamise aastaaruanne peab olema auditeeritud.

(2) Krediidiinkasso audiitorettevõtjaks võib nimetada audiitortevõtmise seaduse § 7 lõikes 2 nimetatud, piisavate teadmiste ja kogemustega usaldusväärse isiku.

(3) Krediidiinkasso asukohajärgne kohus määrab Finantsinspeksiooni avalduse alusel audiitorettevõtja, kui:

- 1) üldkoosolek ei ole audiitorettevõtjat nimetanud;
- 2) üldkoosoleku nimetatud audiitorettevõtja loobub audiitorkontrolli tegemisest;
- 3) audiitorettevõtja on kaotanud Finantsinspeksiooni arvamuse kohaselt usalduse.

(4) Finantsinspeksiooni määratud audiitorettevõtja volitused kestavad, kuni üldkoosolek või osanike koosolek nimetab uue audiitorettevõtja.

§ 52. Audiitorettevõtja informeerimiskohustus

(1) Audiitorettevõtja on kohustatud viivitamata teavitama kirjalikult Finantsinspeksiooni krediidiinkasso auditeerimise käigus talle teatavaks saanud asjaoludest, mille tagajärjeks on või võib olla:

- 1) krediidiinkasso tegevust reguleerivate õigusaktide nõuete oluline rikkumine;
- 2) krediidiinkasso edasise tegevuse katkemise oht;
- 3) modifitseeritud vandaudiitori aruanne raamatupidamise aastaaruande kohta;
- 4) olukord, mille tõttu krediidiinkasso ei ole võimeline täitma oma kohustusi või oht sellise olukorra tekkeks;
- 5) krediidiinkasso juhi või töötaja tegudest tulenev oluline varaline kahju krediidiinkassole või krediidisajale.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 kohaselt Finantsinspeksioonile andmete edastamisega ei rikota õigusakti või lepinguga audiitorettevõtjale pandud konfidentsiaalsusnõuet.

9. peatükk

Ümberkujundamine, ühinemine, jagunemine, lõpetamine ja pankrot

§ 53. Ümberkujundamine

Krediidiinkasso ümberkujundamine on lubatud üksnes osühingust aktsiaseltsiks.

§ 54. Ühinemine

(1) Krediidiinkasso ühinemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Kui krediidiinkasso on ühendav ühing ja ta jätkab oma tegevust krediidiinkassona, tuleb tal viivitamata pärast tema ühinemise äriregistrisse kandmist teavitada Finantsinspeksiooni ja esitada teave muutunud andmete kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 16 sätestatule.

(3) Krediidiinkasso ühinemise korral teise äriühinguga vastavalt äriseadustiku § 391 lõikele 1 või uue äriühingu asutamise teel vastavalt sama paragrahvi lõikele 2 krediidiinkasso tegevusluba üle ei anta.

(4) Kui krediidiinkasso ühineb uue äriühingu asutamise teel või teise ühendava äriühinguga, kellel ei ole tegevusluba krediidiinkassona tegutsemiseks, peab ta tegutsemiseks taotlema tegevusluba vastavalt käesoleva seaduse §-des 7–9 sätestatule enne ühinemise äriregistrisse kandmist.

(5) Enne ühinemisotsuse tegemist tuleb Finantsinspeksioonile esitada kinnitus ning tõendid ja dokumendid selle kohta, millised kliendilepingud on lõpetatud või nõuded loovutatud teisele krediidiinkassole, kellel on vastav tegevusluba.

§ 55. Jagunemine

(1) Krediidiinkasso jagunemine toimub äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Krediidiinkasso jagunemisel eraldumise teel vastavalt äriseadustiku § 434 lõikele 4 tegevusluba eralduvale äriühingule üle ei anta. Kui eraldumise teel jagunemisel jätkab jagunev krediidiinkasso oma tegevust krediidiinkassona, tuleb tal viivitamata pärast tema jagunemise äriregistrisse kandmist teavitada Finantsinspeksiooni ja esitada teave muutunud andmete kohta vastavalt käesoleva seaduse §-s 16 sätestatule.

(3) Krediidiinkasso jagunemise korral jaotumise teel vastavalt äriseadustiku § 434 lõikele 2 krediidiinkasso tegevusluba üle ei anta ning krediidiinkasso tegevusluba lõpeb.

(4) Jagunemise korral krediidiinkasso vara üleandmisel omandavale äriühingule, kes ei ole krediidiinkasso, tuleb krediidiinkassona tegutsemiseks omandaval äriühingul taotleda tegevusluba vastavalt käesoleva seaduse §-des 7–9 sätestatule enne jagunemise äriregistrisse kandmist.

(5) Enne jagunemisotsuse tegemist tuleb Finantsinspeksioonile esitada kinnitus ning tõendid ja dokumendid selle kohta, millised kliendilepingud on lõpetatud või loovutatud teisele krediidiinkassole, kellel on vastav tegevusluba.

§ 56. Lõpetamine

(1) Krediidiinkasso lõpetatakse äriseadustikus sätestatud korras, kui käesolevast seadusest ei tulene teisiti.

(2) Krediidiinkasso lõpetamine võib toimuda üksnes Finantsinspeksiooni loal.

(3) Krediidiinkasso lõpetamise loa saamiseks esitab krediidiinkasso Finantsinspeksioonile avalduse, millele lisatakse järgmised andmed ja dokumendid:

1) krediidiinkasso üldkoosoleku või osanike koosoleku otsus lõpetamise ja selleks loa taotlemise kohta;

2) krediidiinkasso hinnang lõpetamise mõju kohta oma klientide ja krediidisaajate huvidele;

3) kinnitus ning seda tõendavad tõendid ja dokumendid, et kõik kliendisuhted ja kliendilepingud on lõpetatud või loovutatud teisele krediidiinkassole;

4) krediidiinkasso regulaarne aruanne perioodi kohta viimasest regulaarse aruande esitamisest kuni käesoleva lõike punktis 1 nimetatud otsuse tegemiseni.

(4) Krediidiinkasso lõpetamise loa taotluse menetlemisele, esitatud andmete kontrollimisele ja selle kontrollimisele, kas krediidiinkasso lõpetamine vastab tema klientide ja krediidisaaajate huvidele, kohaldatakse käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud.

(5) Otsuse krediidiinkasso lõpetamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon kolme kuu jooksul pärast kõigi nõuetekohaste andmete ja dokumentide esitamist.

(6) Finantsinspeksioon võib keelduda krediidiinkasso lõpetamise loa andmisest, kui krediidiinkasso lõpetamine on vastuolus tema klientide või krediidisaaajate huvidega.

(7) Otsuse krediidiinkasso lõpetamise loa andmise või sellest keeldumise kohta teeb Finantsinspeksioon viivitamata krediidiinkassole teatavaks.

(8) Krediidiinkasso võib sundlõpetada Finantsinspeksiooni avalduse alusel kohtu määrusega, kui Finantsinspeksioon on krediidiinkassole antud tegevusloa käesoleva seaduse § 13 alusel kehtetuks tunnistanud.

(9) Kohtule tuleb koos avaldusega esitada tõendid käesoleva seaduse §-s 13 sätestatud asjaolude kohta.

(10) Krediidiinkasso sundlikvideerimise otsustab kohus kolme tööpäeva jooksul vastava avalduse esitamisest arvates.

(11) Sundlõpetamise määrus kuulub viivitamatule täitmisele ning kaebuse esitamine ja menetlemine ei peata likvideerijate tegevust.

(12) Käesoleva paragrahvi lõikes 8 nimetatud juhul äriseadustiku § 203 lõikes 3 või § 366 lõikes 3 sätestatud ei rakendata.

§ 57. Pankrot

(1) Krediidiinkasso suhtes võivad pankrotiavalduse esitada:

- 1) Finantsinspeksioon;
- 2) likvideerijad;
- 3) võlausaldajad;
- 4) krediidiinkasso ise.

(2) Tegutsev krediidiinkasso teavitab viivitamata Finantsinspeksiooni pankrotiavalduse esitamisest enda suhtes.

(3) Juhul kui krediidiinkasso hoiab krediidisaaajate rahalisi vahendeid, siis võib ta võlgnikuna pankrotiavalduse esitada ainult Finantsinspeksiooni kirjalikul nõusolekul.

10. peatükk **Krediidisaaaja teavitamine ja kaebuste esitamine**

§ 58. Suhtlus krediidisaaajaga

Krediidiinkasso ja krediidiostja peavad suhtluses krediidisaaajaga:

- 1) tegutsema heas usus, õiglaselt ja professionaalselt;
- 2) andma krediidisaaajale selget, tõest ja ajakohast teavet;
- 3) austama ja kaitsma krediidisaaajate isikuandmeid ja eraelu puutumatumust;

4) suhtlema krediisaaajaga viisil, mis ei kujuta endas ahistamist, sundi ega lubamatut mõjutamist.

§ 59. Teabe andmine krediisaaajale

(1) Krediidiostja esitab krediisaaajale pärast viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude omandamist paberkandjal või muul püsival andmekandjal teate, mis sisaldab vähemalt järgmist teavet:

- 1) teavitus viivises oleva krediidilepingu omandamise kohta, sealhulgas lepingu loovutamise kuupäev;
- 2) krediidiostja nimi, äriregistri kood ja kontaktandmed;
- 3) asjakohasel juhul krediidiinkasso või krediidihaldajana tegutseva krediidiasutuse või krediidiandja nimi, äriregistri kood ja kontaktandmed;
- 4) asjakohasel juhul info krediidiinkasso tegevusloa kohta;
- 5) asjakohasel juhul krediidihaldusteenuse osutaja, kellele krediidiinkasso on tegevuse edasi andnud, ärinimi, registrikood ja kontaktandmed;
- 6) krediidiostja või asjakohasel juhul krediidiinkasso või krediidiasutuse, krediidiandja või krediidihaldusteenuse osutaja, kellele krediidiinkasso on tegevuse edasi antud, juures olev selgelt eristuv kontaktpunkt, mille kaudu krediisaaaja teavet saab;
- 7) teave teate esitamise ajal tasumisele kuuluva summa kohta koos täpsustusega, mis kuulub tasumisele põhiosa, intresside, teenustasude ja muude ettenähtud tasudena ning asjakohasel juhul nõude aluseks olevate dokumentide koopiad kui krediisaaaja neid nõuab;
- 8) kinnitus selle kohta, et kohaldub jätkuvalt asjakohane Euroopa Liidu ja siseriiklik õigus, eelkõige mis puudutab tarbijakrediidilepingute täitmist, tarbijakaitset ja krediisaaaja õigusi ning kriminaalõigust;
- 9) teave pädevate asutuste kohta, sealhulgas nende aadress ja kontaktandmed, kuhu on krediisaaajal võimalik esitada kaebus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe võib täies ulatuses või osaliselt ja kokkuleppel krediidiostjaga esitada ka tema esindajaks määratud krediidiinkasso või tema esindajaks määratud krediidiasutus või krediidiandja.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade koos teabega tuleb esitada eesti keeles või lepingus kokku lepitud keeles. Teate esitamise eest ei või nõuda tasu.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade koos teabega tuleb esitada ka alati enne krediidiinkasso või krediidiostja poolt esimest rahalise kohustuse sissenõudmist. Krediisaaajal on õigus igal ajal nõuda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe esitamist.

(5) Pärast käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teate esitamist esitab krediidiostja või asjakohasel juhul tema esindajaks määratud krediidiinkasso, krediidiasutus või krediidiandja kogu hilisemas teabevahetuses krediisaaajaga käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 6 kohase teabe. Käesoleva lõike esimest lauset ei kohaldata, kui tegemist on esimese teabevahetusega pärast uue krediidiinkasso nimetamist. Sellel juhul esitatakse krediisaaajale käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 3 ja 4 nimetatud teave.

§ 60. Krediisaaaja kaebuse registreerimine ja lahendamine

(1) Krediidiinkasso peab sise-eeskirjadega kehtestama krediisaaaja kaebuse registreerimise ja lahendamise korra, mis näeks ette toimiva ja läbipaistva menetluse esitatud kaebuste kiireks lahendamiseks.

(2) Krediidisaja esitatud kaebuste registreerimise ja lahendamise eest on krediidiinkassol keelatud võtta tasu. Kokkulepe, millega seotakse kaebuse lahendamise eest tasu maksmine, on tühine.

(3) Krediidiinkasso peab kaebuste lahendamisel lähtuma Finantsinspektsiooni poolt kehtestatud korrast vastavalt käesoleva seaduse § 67 lõikele 4.

(4) Krediidiinkasso registreerib kõik saadud kaebused ning säilitab teavet esitatud kaebuste, nendega tegelemiseks võetud meetmete ja nende lahendamise tulemuste kohta kooskõlas käesoleva seaduse § 41 lõike 4 punktiga 15.

(5) Krediidiinkasso on kohustatud krediisaja esitatud kaebusele kirjalikult või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis vastama ja teavitama krediisajat kaebuse võimalikust lahendusest mõistliku aja jooksul, kuid tarbijast krediisajat hiljemalt 15 päeva ja juriidilisest isikust krediisajat 30 päeva pärast kaebuse saamist. Muu hulgas on krediidiinkasso kohustatud põhjendama, kui ta ei pea krediisaja kaebust põhjendatuks või keeldub kaebust rahuldamast või nõustub vaid kaebuse osalise rahuldamisega.

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 5 nimetatud tähtaja jooksul ei ole krediidiinkassost mitteoleneval põhjusel võimalik kaebusele vastata või kaebuse lahendamiseks kõiki vajalikke toiminguid teha, on krediidiinkasso kohustatud krediisajale vastavat viivitamist põhjendama ja määrama vajalike toimingute lõpetamise eeldatava mõistliku tähtaja, mis ei või olla kokku pikem kui 35 tööpäeva esmase kaebuse esitamisest arvates.

(7) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada täpsemad nõuded kaebuste käsitlemisele ja standardiseeritud kaebuse esitamise dokumendipõhjale.

11. peatükk

Krediidiostjate muud õigused ja kohustused

§ 61. Krediidiostja õigus saada teavet krediidasutuselt

Krediidiostjal on õigus lepingueelsete läbirääkimiste käigus saada krediidasutuselt teavet viivises oleva krediidilepingu, sellest tulenevate krediidasutuse nõuete ja asjakohasel juhul tagatise kohta, et hinnata viivises oleva krediidilepingu sissenõudmise tõenäosust.

§ 62. Kolmanda riigi krediidiostja kohustus määrata esindaja lepinguriigis

(1) Kolmanda riigi krediidiostja peab kirjalikult määrama esindaja (edaspidi *määratud esindaja*), kelle alaline elukoht või registrijärgne asukoht on lepinguriigis.

(2) Finantsinspektsioon võib teha päringuid määratud esindajale käesoleva seaduse järgimisega seotud küsimustes. Määratud esindaja on täielikult vastutav käesolevas seaduses ja muudest asjakohasest õigusaktidest krediidiostjale tulenevate kohustuste täitmise eest. Käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud krediidiinkassot, krediidasutust või krediidiandjat käsitatakse asjakohasel juhul käesoleva seaduse tähenduses määratud esindajana.

§ 63. Teiste isikute kasutamine ja Finantsinspektsiooni teavitamine sellest

(1) Kui krediidiostja või asjakohasel juhul tema määratud esindaja nimetab krediidiinkasso, krediidasutuse või krediidiandja tegelema krediidihaldusega, teatab krediidiostja või tema määratud esindaja Finantsinspektsioonile selle isiku ärinime ja aadressi hiljemalt krediidihaldustegevusega alustamise kuupäeval.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud krediidihaldusega tegelev isik muutub, teavitab krediidiostja või asjakohasel juhul tema määratud esindaja Finantsinspeksiooni muudatusest hiljemalt muudatuse kuupäeval ja esitab uue krediidihaldusega tegeleva isiku ärinime ja aadressi.

(3) Kui tegemist on krediidiasutuse viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõudega, edastab Finantsinspeksioon asjakohasel juhul käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 kohase teabe sihtriigi pädevale järelevalveasutusele, selle lepinguriigi pädevatele järelevalveasutustele, kus krediit anti, ning uue krediidiinkasso päritoluliikmesriigi pädevatele järelevalveasutustele.

(4) Krediidiostjal ei ole lubatud kaasata füüsilisi isikuid viivises olevat krediidilepingut ega sellest tulenevat nõuet haldama.

§ 64. Finantsinspeksiooni teavitamine viivises oleva krediidilepingu loovutamises

(1) Krediidiostja, kes loovutab omakorda viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude, või asjakohasel juhul tema määratud esindaja esitab Finantsinspeksioonile järgmise teabe:

1) uue krediidiostja või asjakohasel juhul tema määratud esindaja juriidilise isiku tunnuse või selle puudumise korral krediidiostja või tema määratud esindaja juhatuse liikmete ja olulist osalust omavate isikute nimed ja andmed ning krediidiostja ja tema määratud esindaja aadressi; 2) loovutatud viivises olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute koondjäägi, samuti nende nõuete või krediidilepingute arvu ja iga krediidi suuruse.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud teave peab muu hulgas eristama loovutatud tarbijakrediidilepinguid ja tarbijakrediidilepingutest tulenevaid nõudeid ning sisaldama asjakohasel juhul teavet tarbijakrediidilepingute tagatiseks olevate varade liikide kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe aruandeperiood on poolaasta. Teave esitatakse ühe kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui teabe esitamise viimane kuupäev on puhkepäev, võib teabe esitada hiljemalt puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval. Finantsinspeksioon võib nõuda krediidiostjalt või asjakohasel juhul tema määratud esindajalt eelnimetatud teabe esitamist sagedamini, muu hulgas põhjusel, et paremini jälgida suurt hulka laenude loovutamisi, mis võivad aset leida kriisi ajal.

(4) Kui krediidiostja loovutab krediidiasutuse viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude teise lepinguriigi krediidiostjale, edastab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe uue krediidiostja vastavale pädevatele järelevalveasutustele ja asjakohasel juhul selle lepinguriigi pädevale järelevalveasutusele, kus krediit väljastati. Sel juhul kohaldatakse teabe edastamisele käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud.

(5) Käesolevas paragrahvis sätestatud kohaldatakse ka juhul kui krediidiostja loovutab viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude algsele krediidiostjale, krediidiasutusele või krediidiandjale tagasi.

(6) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega kehtestada täpsema korra ja vormid krediidiostja või tema määratud esindaja poolt Finantsinspeksioonile esitatava teabe kohta.

§ 65. Krediidiostja nimel kohustuste täitmine

Kui krediidiostja on nimetanud krediidihaldusega tegelema krediidiinkasso, krediidiasutuse või krediidiandja või muu määratud esindaja, täidab käesoleva seaduse §-dest 63 ja 64 ning

muudest õigusaktidest tulenevaid kohustusi eelnimetatud krediidiinkasso, krediidasutus või krediidiandja või tema muu määratud esindaja.

12. peatükk

Järelevalve

§ 66. Järelevalve eesmärk

(1) Järelevalve eesmärk on tagada peamiselt krediidiinkasso asutamise ja lõpetamise ning tema tegevuse ja teenuste osutamise vastavus käesolevale seadusele ja teistele õigusaktidele, pidades eelkõige silmas krediidiinkasso klientide ja krediidisajate huvide ja õiguste kaitset.

(2) Finantsinspeksioon teostab krediidihaldusteenuse osutaja, krediidiostja ja krediidiostja käesoleva seaduse §-s 62 nimetatud määratud esindaja puhul järelevalvet vaid teabe andmise üle.

§ 67. Järelevalve alused ja ülesanded

(1) Finantsinspeksioon teostab järelevalvet käesolevas seaduses, Finantsinspeksiooni seaduses ja nende alusel antud õigusaktides sätestatud alustel ja korras.

(2) Finantsinspeksiooni järelevalvetegevus hõlmab:

- 1) kõiki krediidiinkassosid, kes on asutatud Eestis, samuti nende juhte, töötajaid ja audiitorit;
- 2) Eesti krediidiinkasso välisriikides registreeritud filiaale, kui nende üle ei teosta järelevalvet välisriigi pädev järelevalveasutus või kui selle riigi pädeva järelevalveasutusega on sõlmitud vastav kokkulepe;
- 3) isikuid, kellel on krediidiinkassos oluline osalus;
- 4) välisriigis krediidihaldusega tegelevaid isikuid, kes osutavad teenust Eesti filiaali kaudu või piiriülevalt;
- 5) krediidiostjaid ja nende määratud esindajaid käesolevas seaduses ette nähtud kohustuste täitmise ulatuses;
- 6) krediidihaldusteenuse osutajaid vastavalt käesoleva seaduse §-s 43 sätestatule.

(3) Järelevalve teostamiseks Finantsinspeksioon:

- 1) otsustab käesolevas seaduses sätestatud lubade andmise, muutmise ja kehtetuks tunnistamise;
- 2) kontrollib osaluste omandamise, suurendamise ja vähendamise ning kontrolli saavutamise seonduvat;
- 3) annab käesolevas seaduses sätestatud juhtudel loa või nõusoleku või teostab käesolevas seaduses sätestatud registreerimisi ja kooskõlastamisi;
- 4) jälgib aruandeid ja muid dokumente, kontrollides ka kohapeal krediidiinkasso tegevuse vastavust seadustele;
- 5) teeb vastavalt vajadusele täitmiseks kohustuslikke ettekirjutusi ja annab korraldusi;
- 6) täidab muid käesolevast seadusest ja selle alusel antud õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

(4) Finantsinspeksioon peab koostama ja avalikustama täpsema kaebuste lahendamise korra, mille alusel krediidisajate kaebusi vastavalt käesoleva seaduse §-le 60 lahendatakse.

(5) Finantsinspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks rakendada seaduses sätestatud meetmeid, sealhulgas anda haldusakte, teha toiminguid ning rakendada korrakaitse seaduse §-s 31 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid.

(6) Finantsinspeksioon võib avalikustada vääртеoasjas tehtud lahendi või haldusakti või -lepingu oma veebilehel vastavalt Finantsinspeksiooni seaduse § 54 lõikele 5.

§ 68. Järelevalve välisriigis filiaali asutanud krediidiinkasso ning piiriüleselt teenuseid osutava krediidiinkasso üle

(1) Kui krediidiinkasso, kelle filiaal on asutatud välisriigis või kes osutab välisriigis teenuseid piiriüleselt, rikub välisriigis kehtestatud õigusaktide nõudeid ja välisriigi pädev järelevalveasutus teavitab sellest Finantsinspeksiooni ning esitab tõendid, rakendab Finantsinspeksioon välisriigi pädeva järelevalveasutuse ettepanekul meetmeid rikkumise lõpetamiseks.

(2) Finantsinspeksioon teeb krediidiinkassole rakendatud meetme üksikasjad või meetme mittevõtmist põhjendava otsuse teatavaks teavituse esitanud välisriigi pädevale järelevalveasutusele kahe kuu jooksul pärast käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase teavituse saamist. Pärast menetluse algatamist teavitab Finantsinspeksioon menetluse seisust välisriigi pädevat järelevalveasutust korrapäraselt. Asjakohasel juhul teavitab Finantsinspeksioon krediidiinkasso suhtes rakendatavatest meetmest ka lepinguriigi pädevaid järelevalveasutusi, kus krediit anti, kui see ei ole krediidiinkasso sihtriik ega Eesti.

(3) Finantsinspeksioon teeb tegevusloa kehtetuks tunnistamise teatavaks selle välisriigi pädevale järelevalveasutusele, kus krediidiinkasso osutab teenuseid piiriüleselt või kus krediidiinkasso filiaal on asutatud.

(4) Krediidiinkasso filiaal või krediidiinkasso, kes osutab teenuseid piiriüleselt, peab välisriigi pädeva järelevalveasutuse nõudmisel esitama teabe, mis on vajalik järelevalve teostamiseks filiaali või krediidiinkasso tegevuse üle selles riigis.

(5) Finantsinspeksioon võib küsida käesolevast seadusest tulenevate ülesannete ja kohustuste täitmisel sihtriigi pädevatelt järelevalveasutustelt abi kohapealse kontrolli tegemiseks krediidiinkassos, kelle filiaal on asutatud välisriigis või krediidiinvaldusteenuse ostuja juures, kellele krediidiinkasso tegevuse edasi on andnud. Filiaali või krediidiinvaldusteenuse osutaja kohapealset kontrolli tehakse kooskõlas selle riigi õigusnormidega, kus kontroll toimub.

§ 69. Järelevalve teise lepinguriigi isiku Eestis registreeritud filiaali ja Eestis piiriüleselt teenuseid osutava isiku üle

(1) Finantsinspeksioon võib nõuda teises lepinguriigis asutatud isikult, kelle filiaal on registreeritud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid, lisaandmeid ja -dokumente, mis on vajalikud tema üle järelevalve teostamiseks käesolevas seaduses sätestatud ulatuses, samuti andmeid, mis on vajalikud statistika kogumise eesmärgil, kuid mitte suuremas mahus, kui seda saab nõuda Eesti krediidiinkassolt.

(2) Isik, kelle filiaal on registreeritud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid ja kelle tegevusloa on teise lepinguriigi pädev järelevalveasutus peatanud või kehtetuks tunnistanud, ei või Eestis tegutseda ega teenuseid osutada.

(3) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega nõuda teises lepinguriigis asutatud isikult, kelle filiaal on registreeritud Eestis või kes osutab Eestis piiriüleselt teenuseid, käesolevas seaduses sätestatud kohustuste täitmist või täitmise takistuste kõrvaldamist seoses teises lepinguriigis asutatud isiku või tema filiaali poolt Eesti territooriumi piires või Eestis elavatele või asuvatele isikutele osutatud teenusega.

(4) Kui teise lepinguriigi isik või tema Eestis registreeritud filiaal rikub käesolevas seaduses või muus õigusaktis sätestatud nõudeid, võib Finantsinspeksioon rakendada käesolevas seaduses sätestatud meetmeid rikkumise lõpetamiseks, muu hulgas keelata teenuse osutamise.

(5) Finantsinspeksioon teavitab rakendatud meetmetest teises lepinguriigis asutatud isiku päritoluriigi pädevat järelevalveasutust. Erandjuhtudel võib Finantsinspeksioon klientide või avaliku huvi kaitse eesmärgil rakendada teise lepinguriigi isiku suhtes õigusaktides sätestatud meetmeid ilma nendest eelnevalt teise lepinguriigi pädevat järelevalveasutust teavitamata.

(6) Finantsinspeksioonil on õigus otsustada igal üksikjuhul kõige asjakohasema meetme üle, mis võetakse päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse abitaotluse rahuldamiseks.

(7) Kui Finantsinspeksioon otsustab teha kohapealset kontrolli teises lepinguriigis asutatud isiku päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse nimel, teeb Finantsinspeksioon kontrolli tulemused viivitamata teatavaks päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele.

(8) Finantsinspeksioon võib omal algatusel kontrollida ja uurida teises lepinguriigis asutatud isiku tegevust Eestis. Finantsinspeksioon teeb kontrollide ja uurimiste tulemused teatavaks isiku päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele.

(9) Kui Finantsinspeksioonil on tõendeid, et vastavalt käesoleva seaduse §-le 24 piiriüleselt tegutsev isik rikub õigusnorme, edastab Finantsinspeksioon tõendid päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele ja palub rakendada asjakohaseid meetmeid. Käesoleva lõike esimeses lauses sätestatu ei piira Finantsinspeksiooni järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitusi.

(10) Kui teises riigis asutatud isik rikub jätkuvalt õigusnorme, on Finantsinspeksioon pärast käesoleva paragrahvi lõike 9 kohast päritoluriigi pädeva järelevalveasutuse teavitamist õigus määrata asjakohaseid karistusi või rakendada haldussundi, et tagada käesoleva seaduse järgimine, kui:

- 1) vastav isik ei ole võtnud mõistliku aja jooksul tarvitusele piisavaid ja mõjusaid abinõusid rikkumise kõrvaldamiseks või
- 2) kui krediitisaajate kollektiivsete huvidega seotud ohule reageerimiseks on kiireloomulisel juhul vaja viivitamata tegutseda.

(11) Finantsinspeksioon võib määrata käesoleva paragrahvi lõikes 10 nimetatud karistusi ja rakendada meetmeid, olenemata päritoluriigi pädevate järelevalveasutuste juba määratud karistustest ja rakendatud meetmetest.

(12) Finantsinspeksioon võib keelata teises lepinguriigis asutatud isikul, kes rikub kohaldatavaid õigusnorme, edasise tegevuse Eestis, kuni päritoluriigi pädev järelevalveasutus teeb asjakohase otsuse.

§ 70. Järelevalve teise lepinguriigi krediidihaldusega tegeleva isiku üle, kui Eestis väljastati krediit

Kui Finantsinspeksioonil on tõendeid, et teises lepinguriigis asutatud ja krediidihaldusega tegelev isik rikub käesolevast seadusest või krediidi või krediidilepingu suhtes kohaldatavates lepinguriigi õigusnormidest tulenevaid kohustusi, ja Eestis väljastati krediit, kuid Eesti ei ole selle isiku siht- ega päritoluriik, edastab Finantsinspeksioon tõendid tema päritoluriigi pädevale järelevalveasutusele ja taotleb asjakohaste meetmete rakendamist. Käesoleva lõike esimene lause ei piira Finantsinspeksiooni järelevalve-, uurimis- ja karistuste määramise volitusi.

§ 71. Järelevalveasutuste koostöö

(1) Kui Eesti krediidiinkasso tegeleb välisriigis teenuse pakkumisega, teeb Finantsinspeksioon koostööd selle välisriigi pädeva järelevalveasutuse ja asjakohasel juhul selle välisriigi pädeva järelevalveasutusega, kus krediit väljastati.

(2) Finantsinspeksioon esitab krediidiasutuste seaduse § 92³ lõigetes 1 ja 2 nimetatud teabe ja muu teabe, mida ta peab käesolevast seadusest tulenevalt oma ülesannete ja kohustuste täitmiseks vajalikuks, krediidiostja päritoluliikmesriigi pädevatele järelevalveasutustele.

§ 72. Menetlusosalise õigused ja kohustused järelevalvemenetluses

(1) Finantsinspeksioon selgitab vajaduse korral menetlusosalisele tema õigusi ja kohustusi järelevalvemenetluses.

(2) Menetlusosalisel on õigus tutvuda Finantsinspeksiooni poolt tema kohta kogutud andmetega ning teha neist koopiaid ja väljavõtteid. Finantsinspeksioonil on õigus menetlusosalisele andmete esitamisest keelduda, kui see kahjustab või võib kahjustada kolmanda isiku õigustatud huve või andmetega tutvumine takistab järelevalve eesmärkide saavutamist või ohustab tõe väljaselgitamist kriminaalmenetluses.

(3) Menetlusosalisel on õigus esitada järelevalvemenetluses Finantsinspeksiooni kaudu tunnistajale küsimusi. Finantsinspeksioonil on õigus põhjendatult keelduda küsimuste tunnistajale edastamisest küsimuste asjassepuutumatusel korral või tunnistaja õiguste või huvide rikkumise vältimiseks.

§ 73. Finantsinspeksiooni õigused teabe saamisel

(1) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus nõuda aruandeid, tasuta teavet, dokumente ning suulisi või kirjalikke selgitusi järelevalve teostamisel tähtsust omavate asjaolude kohta järgmistelt isikutelt ja asutustelt:

- 1) krediidiinkasso, krediidihaldusteenuse osutaja, krediidiostja või krediidiostja määratud esindaja juht või töötaja;
- 2) krediidiinkassoga samasse konsolideerimisgruppi kuuluva äriühingu juht või töötaja;
- 3) krediidiinkasso, krediidihaldusteenuse osutaja, krediidiostja või krediidiostja määratud esindaja aktsionär või osanik;
- 4) krediidiinkasso likvideerija või pankrotihaldur;
- 5) riigiasutus ja kohaliku omavalitsusüksuse asutus, riigi põhiregistri või riikliku registri pidaja ning riigi andmekogu vastutav ja volitatud töötaja;
- 6) muu kolmas isik.

(2) Järelevalvetegevuse eesmärgil on Finantsinspeksioonil õigus:

- 1) teostada krediidiinkassoga samasse konsolideerimisgruppi kuuluvate äriühingute kohapealset kontrolli Finantsinspeksioonile edastatud info kontrollimiseks või muu kahtluse korral, et rikutakse õigusnorme, ning nõuda järelevalve teostamiseks vajalike andmete ja dokumentide esitamist;
- 2) nõuda krediidiinkassolt kõiki andmeid, mis on vajalikud krediidisaaaja vahendite hoidmise nõuete täitmise kontrollimiseks ning juhtorgani liikmete, aktsionäride ja osanike sobivuse hindamiseks;
- 3) saada infot krediidiinkasso audiitorettevõtjalt ja teha temaga koostööd;
- 4) saada informatsiooni ja teha koostööd krediidiinkasso siseaudiitoriga;
- 5) saada põhjendatud juhul krediidiasutuselt pangasaladust sisaldavaid andmeid krediidiinkasso ja tema klientide, krediidisaaajate ja nende krediidihaldusteenuse osutajate kohta, kellele on edasi antud krediidiinkasso ülesanded.

(3) Vajaduse korral võib Finantsinspeksioon kohustada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikut ilmuma kindlal ajal selgituste andmiseks Finantsinspeksiooni ametiruumidesse.

(4) Järelevalve teostamise eesmärgil on Finantsinspeksioonil õigus saada krediidiinkassoga seotud teavet kolmandalt isikult ilma teabe saamisest krediidiinkassot teavitamata. Kolmas isik ei tohi krediidiinkassot teabe edastamisest teavitada.

(5) Vajaduse korral võib Finantsinspeksioon määrata käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud nõuete täitmiseks tähtaja.

(6) Kui see ei kahjusta järelevalve teostamist, selgitab Finantsinspeksioon käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikutele teabe nõudmise eesmäärke.

§ 74. Kohapealne kontroll

(1) Finantsinspeksioonil on järelevalve teostamiseks õigus teha krediidiinkasso, teise lepinguriigi isiku poolt Eestis asutatud filiaali või krediidihaldusteenuse osutaja, kellele krediidiinkasso tegevus on edasi antud, asu- või tegevuskohas kohapealset kontrolli.

(2) Kohapealset kontrolli on õigus teha, kui:

- 1) on vaja kontrollida esitatud andmete vastavust tegelikkusele;
- 2) Finantsinspeksioonil on kahtlus, et on rikutud käesolevas seaduses või muudes seadustes või nende alusel kehtestatud õigusaktides sätestatud;
- 3) see on lepinguriigi pädeva järelevalveasutuse taotluse alusel vajalik;
- 4) see on vajalik muude järelevalveülesannete täitmiseks.

(3) Finantsinspeksioon annab kohapealse kontrolli tegemiseks korralduse, kuhu märgitakse kontrolli eesmärk ja ulatus, perioodi pikkus ning kontrollimise aeg. Korraldus toimetatakse kontrollitavale kätte hiljemalt kolm tööpäeva enne kohapealse kontrolli algust, välja arvatud juhul, kui korraldusest etteteatamine ohustaks kontrolli eesmärgi saavutamist. Kohapealset kontrolli teostab Finantsinspeksiooni volitatud töötaja (edaspidi *kontrollija*), kui käesolevas seaduses ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Kohapealse kontrolli käigus on kontrollijal õigus:

- 1) siseneda kõikidesse ruumidesse, järgides võimaluse korral kontrollitava suhtes kehtivaid turvaeeskirju;
- 2) nõuda tööks vajalike tingimuste tagamist ja kasutada eraldi ruumi;
- 3) piiranguteta uurida järelevalve teostamisel vajalikke dokumente ja andmekandjaid, teha nendest väljavõtteid, ära kirju ja koopiaid ning jälgida tööprotsesse;
- 4) nõuda suulisi ja kirjalikke selgitusi kontrollitava juhtidelt ja töötajatelt.

(5) Kontrollitav on kohustatud määrama kompetentse esindaja, kelle juuresolekul kontrollimine toimub ning kes annab kontrollijale tema ülesannete täitmiseks vajalikku teavet ning esitab dokumente, kaasa arvatud vandeaudiitori aruanded ja vandeaudiitori eriotstarbelised raportid kontrollitava aruannete kohta, ning annab nende kohta vajalikke selgitusi.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 3 nimetatud juhul võib Finantsinspeksioon volitada kohapealset kontrolli tegema lepinguriigi pädeva järelevalveasutuse või tema nimetatud audiitorettevõtja või eksperdi.

(7) Kontrollija on kohustatud koostama kontrollimise tulemuste kohta kahe kuu jooksul pärast kohapealse kontrolli lõppemist akti kavandi, mille Finantsinspeksioon teeb kontrollitavale teatavaks.

(8) Kontrollitaval on õigus ühe kuu jooksul akti kavandi kättetoimetamisest arvates esitada kirjalikke selgitusi.

(9) Pärast kontrollitava kirjalike selgituste saamist või nende tähtajaks mitteesitamist, kuid hiljemalt neli kuud pärast kohapealse kontrolli lõppemist kinnitab Finantsinspeksioon oma põhjendatud otsusega lõppakti, mis toimetatakse kontrollitavale kätte.

(10) Finantsinspeksioon võib pikendada käesoleva paragrahvi lõikes 9 nimetatud tähtaega kuni kahe kuu võrra, kui kontrollitava esitatud selgitused või muu oluline asjaolu vajab täiendavat hindamist. Kui lõppaktis tehakse vastaval perioodil olulisi muudatusi, tuleb lõppakt saata uuesti kontrollitavale kirjalike selgituste saamiseks.

(11) Finantsinspeksioon võib lõppaktiga anda kontrollitavale tuvastatud puuduste kõrvaldamiseks tähtaja või määrata kontrollitavale muid kohustusi ning seada piiranguid ja rakendada nende täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral sunniraha.

(12) Finantsinspeksioonil on õigus kohapealse kontrolli lõppakt või selle osa avalikustada, kui see on vajalik finantssektori usaldusväärse, läbipaistvuse või krediitisaajate huvidest lähtuvalt.

(13) Kui Finantsinspeksioon on viinud kohapealse kontrolli läbi käesoleva paragrahvi lõike 2 punkti 3 alusel, teeb ta kontrolli tulemused päritoluliikmesriigi pädevatele järelevalveasutustele viivitamata teatavaks.

§ 75. Krediidiinkasso riskipõhine hindamine

(1) Finantsinspeksioon hindab riskipõhist meetodit kasutades muu hulgas käesoleva seaduse § 7 lõikes 1 ning §-des 41, 42, 43, 48 ja 60 nimetatud nõuete täitmist krediidiinkasso poolt.

(2) Finantsinspeksioon teavitab krediidiinkasso sihtriigi või lepinguriigi, kus krediiti anti, kui see ei ole Eesti ega sihtriik, pädevat järelevalveasutust käesoleva paragrahvi lõike 1 kohase hindamise tulemustest, kui eelnimetatud asutus seda taotleb või kui Finantsinspeksioon peab seda asjakohaseks.

(3) Finantsinspeksioon teavitab alati krediidiinkasso sihtriigi või lepinguriigi, kus krediiti anti, kui see ei ole Eesti ega sihtriik, pädevat järelevalveasutust riskipõhise hindamisel tulemusel määratud karistustest või rakendatud meetmete üksikasjadest.

(4) Kui krediidiinkasso päritoluriigi pädev järelevalveasutus viib läbi krediidiinkasso riskipõhise hindamise, võib Finantsinspeksioon taotleda hindamise tulemusi, kui:

- 1) krediidiinkasso osutab Eestis teenust piiriülevalt või on Eestis asutanud filiaali;
- 2) krediiti anti Eestis, kuid Eesti ei ole krediidiinkasso päritoluriik ega sihtriik.

(5) Finantsinspeksioon vahetab käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 4 nimetatud hindamise käigus asjakohast teavet krediidiinkasso sihtriigi, päritoluriigi ja lepinguriigi pädevate järelevalveasutustega, kus krediiti anti, kui see ei ole Eesti.

(6) Käesolevat paragrahvi kohaldatakse üksnes sellisele krediidile, mis on väljastatud krediitiasutuse poolt.

(7) Valdkonna eest vastutav minister võib kehtestada oma määrusega krediidiinkasso tegevuse riskipõhise hindamise täpsemad riskiindikaatorid ja hindamise metoodika.

§ 76. Eksperdi kaasamine

(1) Finantsinspeksioon võib järelevalvemenetluses eriteadmisi nõudvate tähtsust omavate asjaolude selgitamiseks menetlusse kaasata eksperdi.

(2) Kui ekspert teeb kindlaks järelevalvemenetluses tähtsust omavad asjaolud, mille selgitamist ei olnud Finantsinspeksioon talle otseselt ülesandeks teinud, esitab ta oma arvamuse või hinnangu ka nende asjaolude kohta.

(3) Ekspert on kohustatud hoidma tähtajatult saladuses avalikustamisele mittekuuluvat teavet, mis sai talle teatavaks seoses käesolevas paragrahvis nimetatud ülesannete täitmiseega.

(4) Ekspertiisi kulud katab Finantsinspeksioon.

§ 77. Ettekirjutus

(1) Finantsinspeksioonil on õigus teha ettekirjutus, kui:

1) järelevalve tulemusel on avastatud käesoleva seaduse, Finantsinspeksiooni seaduse §-s 2 nimetatud seaduste või muude krediidiinkasso, krediidihaldusteenuse osutajate või krediidiostjate tegevust reguleerivate õigusaktide või nende alusel kehtestatud õigusaktide nõuete rikkumine;

2) on vaja ära hoida käesoleva lõike punktis 1 nimetatud õigusrikkumine;

3) krediidiinkasso võetud riskid on oluliselt suurenenud või esineb muid tema tegevust, kliente või krediidisaaajate või finantssektori kui terviku huve või usaldusväärust ohustavaid või ohustada võivaid asjaolusid;

4) see on vajalik krediidiinkasso klientide või krediidisaaajate huvide kaitseks või finantssektori läbipaistvuse tagamiseks.

(2) Ettekirjutuse saaja peab pärast selle teatavaks tegemist viivitamata asuma ettekirjutust täitma.

(3) Kaebuse esitamine ja menetlemine ei peata ettekirjutuse täitmist, kui Finantsinspeksioon ei ole ette näinud teisiti.

§ 78. Finantsinspeksiooni õigused ja kohustused ettekirjutuse tegemisel

(1) Finantsinspeksioonil on õigus ettekirjutusega:

1) keelata krediidiinkasso või krediidiostja tehingute või toimingute tegemine või piirata nende mahtu;

2) keelata või piirata krediidiinkasso või krediidiostja vara, sealhulgas kontode kasutamine või käsutamine;

3) keelata osaliselt või täielikult krediidiinkasso kasumist väljamaksete tegemine;

4) nõuda krediidiinkasso sise-eeskirjade ja sisekontrollisüsteemi muutmist või ajakohastamist;

5) nõuda krediidiinkasso juhi tagasikutsumist, mitte valimist või määramata jätmist või tema volituste ajutist peatamist;

6) teha krediidiinkasso üldkoosolekule või osanike koosolekule ettepanek krediidiinkasso audiitorettevõtja vahetamiseks;

7) nõuda krediidiinkasso töötaja töölt kõrvaldamist;

8) nõuda krediidiinkasso tegevuse edasiandmise lepingu ülesütlemist;

9) käesoleva seaduse või Finantsinspektsiooni seaduse §-s 2 nimetatud seaduste ja nende alusel kehtestatud õigusaktide nõuete olulise rikkumise korral nõuda krediidiinkasso majandustegevuse peatamist;

10) nõuda, et krediidiinkasso muudaks või ajakohastaks oma tegevuspõhimõtteid ja krediidisajate kaebuse lahendamise korda;

11) nõuda lisateavet viivises olevas krediidilepingus ette nähtud krediidasutuse või krediidiandja nõuete või viivises oleva krediidilepingu loovutamise kohta;

12) esitada muid nõudmisi krediidiinkasso tegevust reguleerivate õigusaktide täitmiseks.

(2) Finantsinspektsioon võib ettekirjutuse täitmata jätmise korral rakendada muid käesolevas seaduses ette nähtud meetmeid, sealhulgas:

1) nõuda krediidiinkasso juhi tagasikutsumist kohtu poolt;

2) rakendada sunniraha;

3) tunnistada kehtetuks filiaali registreerimise loa;

4) tunnistada kehtetuks krediidiinkasso tegevusloa.

§ 79. Juhtorganite kokkukutsumine ja juhtorgani otsuse kehtetuks tunnistamine Finantsinspektsiooni taotlusel

(1) Krediidiinkasso juhatus peab üldkoosoleku ja nõukogu koosoleku toimumisest teavitama Finantsinspektsiooni vähemalt kaks nädalat ette. Erakorralise üldkoosoleku toimumisest peab võimaluse korral teavitama vähemalt üks nädal ette.

(2) Finantsinspektsioonil on õigus teha ettekirjutus:

1) krediidiinkasso juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku kokkukutsumiseks;

2) Finantsinspektsiooni arvamuse kohaselt vajaliku küsimuse võtmiseks juhatuse, nõukogu või üldkoosoleku päevakorda.

(3) Finantsinspektsioonil on õigus saata koosolekule oma esindajad, kellel on õigus esitada seisukohti ja teha ettepanekuid ning nõuda nende kandmist koosoleku protokollis.

(4) Krediidiinkasso asukohajärgne kohus võib Finantsinspektsiooni avalduse alusel tunnistada kehtetuks seadusega, selle alusel antud õigusaktiga või põhikirjaga vastuolus oleva üldkoosoleku, nõukogu või juhatuse otsuse, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest arvates.

§ 80. Sunniraha

(1) Finantsinspektsioon võib käesoleva seaduse alusel tehtud Finantsinspektsiooni ettekirjutuse või muu haldusakti täitmata jätmise või ebakohase täitmise korral rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras.

(2) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul esimesel korral kuni 5 000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 10 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kokku kuni 1 000 000 eurot või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.

(3) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär juriidilise isiku puhul esimesel korral kuni 10 000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 100 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kokku kuni 3 000 000 eurot või kuni kümme protsenti aastasest netokäibest, sealhulgas brutotulust vastavalt viimasele kättesaadavale raamatupidamisaruandele, mis koosneb teenustasudest ning intressi- ja muudest sellesarnastest tuludest, või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.

13. peatükk

Vastutus

§ 81. Krediidihalduslepingu andmete säilitamise kohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 45 lõikes 2 nimetatud krediidihalduslepingu andmete säilitamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 82. Krediidihalduslepingu tegevuse edasiandmise nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-s 43 sätestatud krediidihalduslepingu tegevuse edasiandmise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 83. Krediidihalduslepingu sise-eeskirjade nõuete rikkumine

(1) Krediidihalduslepingu poolt käesoleva seaduse §-s 41 sise-eeskirjadele kehtestatud nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 84. Krediidihalduslepingu sisekontrolli nõuete rikkumine

(1) Krediidihalduslepingu poolt käesoleva seaduse §-s 42 sätestatud sisekontrolli nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 85. Krediidisaaja kaebuste menetlemise korra nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 60 kohaselt krediidisaajate kaebuste registreerimise või lahendamise nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 86. Teabe esitamata jätmine

(1) Käesolevas seaduses sätestatud aruande, dokumendi, selgituse või muu teabe või andmete Finantsinspektsioonile esitamata jätmise või mitteõigeaegse esitamise või ebaõige, puuduliku või eksitava teabe esitamise või avalikustamise eest või andmete esitamise eest kujul, mis ei võimalda järelevalve teostamist, – karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 87. Krediidistja poolt krediidihaldaja või esindaja määramise kohustuse rikkumine

(1) Krediidistja poolt krediidihaldaja või asjakohasel juhul esindaja määramata jätmisega käesoleva seaduse §-s 3 või §-s 62 sätestatud kohustuse rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 88. Krediidisaajale teabe esitamise nõuete rikkumine

(1) Käesoleva seaduse § 59 kohaselt krediidisaajale teabe esitamise nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 89. Teises lepinguriigis või kolmandas riigis krediidihaldustegevusega seotud kohustuse rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-des 17–23 sätestatud nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 100 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 1 000 000 eurot.

§ 90. Krediidisaaja rahaliste vahendite hoidmise nõuete rikkumine

(1) Krediidinkasso poolt käesoleva seaduse §-s 47 nimetatud krediidisaaja rahaliste vahendite hoidmisele kehtestatud nõuete rikkumise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 91. Krediidinkassos olulise osaluse omandamise korra rikkumine

(1) Käesoleva seaduse kohaselt Finantsinspeksioonile eelnevalt teatamata või käesoleva seaduse §-s 32 nimetatud ettekirjutuse vastaselt krediidinkassos osaluse omandamise, selle võõrandamise või krediidinkasso kontrollitavaks äriühinguks muutmise eest, samuti Finantsinspeksiooni ettekirjutuse vastaselt krediidinkassos hääleõiguse või muude kontrolli võimaldavate õiguste teostamise eest –
karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, –
karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot või kuni 10 protsenti aastasest netokäibest.

§ 93. Menetlus

(1) Käesolevas peatükis sätestatud väärtegade aegumistähtaeg on kolm aastat.

(2) Käesolevas peatükis nimetatud väärtegade kohtuväline menetleja on Finantsinspeksioon.

14. peatükk Rakendussätted

1. jagu **Üleminekusätted**

§ 94. Tegevuse kooskõlla viimine käesoleva seaduse nõuetega

(1) Isik, kes on registrisse kantud ja tegelenud enne käesoleva seaduse jõustumist käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud tegevusega, mis puudutab viivises olevaid krediidilepinguid, peab taotlema Finantsinspeksioonilt tegevusluba ning viima oma tegevuse ja dokumendid käesolevas seaduses sätestatuga vastavusse hiljemalt:

- 1) 2024. aasta 29. juuniks või oma tegevuse eelnimetatud kuupäevaks lõpetama kui krediidihaldustegevus puudutab krediidasutuse poolt väljastatud krediidilepinguid;
- 2) 2024. aasta 31. detsembriks või oma tegevuse eelnimetatud kuupäevaks lõpetama kui krediidihaldustegevus puudutab krediidiandja poolt väljastatud tarbijakrediidilepinguid.

(2) Isik, kes on registrisse kantud ja tegelenud enne käesoleva seaduse jõustumist käesoleva seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud tegevusega, mis puudutab viivises olevaid krediidilepinguid, ja kes alates 2024. aasta 30. juunist ei tegele enam eelnimetatud krediidasutuse poolt väljastatud krediidilepingute haldamisega või 2025. aasta 1. jaanuarist ei tegele enam krediidiandja poolt väljastatud tarbijakrediidilepingute haldamisega, ei pea taotlema Finantsinspeksiooni tegevusluba.

(3) Kui isik on esitanud vastavalt käesolevale seadusele tegevusloa taotluse enne 2024. aasta 29. juunit, mis puudutab krediidasutuse poolt väljastatud krediidilepingute haldamist või enne 2024. aasta 30. detsembrist, mis puudutab krediidiandja poolt väljastatud tarbijakrediidilepingute haldamist ja seda ei ole tagastatud ning selleks tähtajaks ei ole Finantsinspeksioon otsustanud tegevusloa andmist või sellest keeldumist, ei loeta äriühingu tegevust tegevusloata tegevuseks karistusseadustiku tähenduses. Sellel juhul ei ole isikul lubatud alates 2024. aasta 29. juunist või alates 2024. aasta 31. detsembrist kuni tegevusloa saamiseni tegeleda krediidihaldustegevusega.

(4) Käesolevas seaduses sätestatud kohaldatakse ka sellistele krediidilepingutele, mis käesoleva seaduse jõustumise ajal ei ole veel viivises, kuid mida või millest tulenevaid nõudeid võidakse edaspidi vastavalt võõrandada või loovutada.

2. jagu **Muudatused kehtivates seadustes**

§ 95. Finantsinspeksiooni seaduse muutmine

Finantsinspeksiooni seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 2 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „ja väärtpaberite registri pidamise seaduses“ tekstiosaga „, väärtpaberite registri pidamise seaduses ja krediidiinkassode ja -ostjate seaduses“;

2) paragrahvi 38 lõike 2 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „ja ühisrahastusteenuse osutaja“ tekstiosaga „, ühisrahastusteenuse osutaja ja krediidiinkasso“;

3) paragrahvi 38 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „või fondivalitseja“ tekstiosaga „, krediidiinkasso või fondivalitseja“;

4) paragrahvi 38 lõiget 7 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Kui käesolevas paragrahvis ei ole sätestatud teisiti, maksab järelevalvesubjekt järelevalvetasu selle järelevalvesubjektina või arvestusaluse alusel, millest tulenev järelevalvetasu on suurem.“;

5) paragrahvi 39 lõiget 1 täiendatakse punktiga 7 järgmises sõnastuses:

„7) krediidiinkasso korral õigusakti kohaselt nõutavast algkapitali minimaalsest summast.“;

6) paragrahvi 39 lõiget 2 täiendatakse punktiga 2² järgmises sõnastuses:

„2²) krediidiinkasso või välisriigi krediidiinkasso Eesti filiaali korral 0,001–0,1 protsendiga krediidiinkasso poolt hallatavate krediidilepingute ja nendest tulenevate nõuete koondjäägist;“;

7) paragrahvi 41 täiendatakse lõikega 5⁴ järgmises sõnastuses:

„5⁴) Krediidiinkasso järelevalvetasu mahuosa ettemakse arvutamisel võetakse aluseks tema või vastava välisriigi krediidiinkasso Eesti filiaali Inspektsioonile esitatud eelmise aasta raamatupidamise aastaaruandes kajastatud hallatavate krediidilepingute ja nendest tulenevate nõuete koondjäägi kogusumma.“;

8) paragrahvi 42 täiendatakse lõikega 5⁴ järgmises sõnastuses:

„5⁴) Krediidiinkasso järelevalvetasu mahuosa lõppmakse arvutamisel võetakse aluseks tema või vastava välisriigi krediidiinkasso Eesti filiaali Inspektsioonile esitatud eelmise aasta raamatupidamise aastaaruandes kajastatud hallatavate krediidilepingute ja nendest tulenevate nõuete koondjäägi kogusumma.“;

9) paragrahvi 43 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„6) Välisriigi investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidiasutuse, krediidiandja, kredidivahendaja, krediidiinkasso, makseasutuse, e-raha asutuse või fondivalitseja filiaal ja välisriigi fondivalitseja, kes valitseb Eestis moodustatud või asutatud eurofonde või alternatiivfonde piiriüleselt, tasuvad rahastamiskohustuse tekkimisel kalendriaasta esimesel poolaastal järelevalvetasu lõppmakse summas, mis vastab investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidiasutuse, krediidiandja, kredidivahendaja, krediidiinkasso, makseasutuse, e-raha asutuse või fondivalitseja poolt tasutava järelevalvetasu kapitaliosale pooles ulatuses.“;

10) paragrahvi 43 lõige 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„8) Välisriigi investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidiasutuse, krediidiandja, kredidivahendaja, krediidiinkasso, makseasutuse, e-raha asutuse või fondivalitseja filiaal ja välisriigi fondivalitseja, kes valitseb Eestis moodustatud või asutatud eurofonde või alternatiivfonde piiriüleselt, tasub rahastamiskohustuse tekkimisel kalendriaasta teisel poolaastal järelevalvetasu lõppmakse summas, mis vastab investeerimisühingu, kindlustusandja, kindlustusmaakleri, krediidiasutuse, krediidiandja, kredidivahendaja, krediidiinkasso, makseasutuse, e-raha asutuse või fondivalitseja poolt tasutava järelevalvetasu kapitaliosale veerandi ulatuses.“;

11) paragrahvi 45³ lõikes 1 asendatakse arv „1500“ arvuga „5000“;

12) paragrahvi 45³ lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) Kindlustusandja, investeerimisühingu, reguleeritud väärtpaberituru korraldaja, erandi alusel tegutseva aruandlusteenuse osutaja, väärtpaberiarveldussüsteemi korraldaja, makseasutuse, e-raha asutuse, fondivalitseja, krediidiandja või -vahendaja, krediidiinkasso või ühisrahastusteenuse osutaja tegevusloa taotlemisel tasutakse menetlustasu 3000 eurot.“;

13) paragrahvi 45⁴ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Krediidiasutuse, kindlustusandja, investeerimisühingu, reguleeritud väärtpaberiturukorraldaja, erandi alusel tegutseva aruandlusteenuse osutaja, fondivalitseja, makseasutuse, e-raha asutuse, krediidiandja või -vahendaja, krediidiinkasso või ühisrahastusteenuse osutaja täiendava tegevusloa taotlemisel, olemasoleva tegevusloaga lubatavate teenuste ringi laiendamisel või makseasutuste ja e-raha asutuste seaduse § 11 lõigetes 1–3 või § 12 lõikes 1 sätestatud erandi kohaldamise lõpetamise taotlemisel tasutakse menetlustasu 1500 eurot.“

§ 96. Finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduse muutmine

Finantskriisi ennetamise ja lahendamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 15 lõike 10 esimeses lauses asendatakse sõna „tühistada“ sõnadega „kehtetuks tunnistada“;

2) paragrahvi 17⁴ lõike 4 sissejuhatavat lauseosa ja § 18 lõiget 4¹ täiendatakse pärast sõnu „on kriisilahendussubjekt“ sõnadega „või kolmanda riigi ettevõtja, mis Euroopa Liidus asutatuna oleks käsitatav kriisilahendussubjektina,“;

3) paragrahvi 17⁴ lõike 4 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) iga kriisilahendussubjekti ja kolmanda riigi ettevõtja, mis Euroopa Liidus asutatuna oleks käsitatav kriisilahendussubjektina, kohta eraldi;“;

4) paragrahvi 18 lõike 4² punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) käesoleva seaduse § 17⁴ lõike 4 punktis 1 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 12a punktis a nimetatud summade kogusumma üksikute kriisilahendussubjektide ja kolmanda riigi ettevõtjate, mis Euroopa Liidus asutatuna oleksid käsitatavad kriisilahendussubjektidena, puhul ei tohi olla väiksem kui käesoleva seaduse § 17⁴ lõike 4 punktis 2 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 575/2013 artikli 12a punktis b nimetatud summade kogusumma.“;

5) seaduse normitehnilises märkuses asendatakse tekstiosa „EMPs kohaldatav tekst (ELT L 173, 12.06.2014, lk 190–348), muudetud direktiiviga (EL) 2019/879 (ELT L 150, 07.06.2019, lk 296–344)“ tekstiosaga „(ELT L 173, 12.06.2014, lk 190–348), muudetud direktiividega (EL) 2017/1132 (ELT L 169, 30.06.2017, lk 46–127), (EL) 2017/2399 (ELT L 345, 27.12.2017, lk 96–101), (EL) 2019/879 (ELT L 150, 07.06.2019, lk 296–344), (EL) 2019/2034 (ELT L 314, 05.12.2019, lk 64–114) ja (EL) 2019/2162 (ELT L 328, 18.12.2019, lk 29–57) ning määrustega (EL) 2021/23 (ELT L 22, 22.01.2021, lk 1–102) ja (EL) 2022/2036 (ELT L 275, 25.10.2022, lk 1–10)“.

§ 97. Krediidiandjate ja -vahendajate seaduse muutmine

Krediidiandjate ja -vahendajate seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 39 lõike 2 punktid 5 ja 6 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„5) ta ei ole varasemas suhtluses järelevalveasutustega tegutsenud läbipaistvalt, avatult ja koostöövalmilt, sealhulgas on ta esitanud Finantsinspeksioonile valeinformatsiooni või jätnud olulise informatsiooni esitamata;

6) teda on karistatud varavastase, majandusalase, ametialase, avaliku usalduse, isikuvastase süüteo või terrorikuriteo või selle toimepanemisele suunatud tegevuse rahastamise või toetamise eest või tarbijakrediidi väljastamisega seotud väärteo eest ja karistusandmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt karistusregistrist kustutatud; või isik on tegelenud liigkasuvõtmisega.“;

2) paragrahvi 40 lõike 2 punktis 2 asendatakse tekstiosa „krediidilepingu täitmise tingimused“ tekstiosaga „krediidilepingu täitmise tingimused ja selle muutmise tingimused“;

3) paragrahvi 41 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Krediidiandja või -vahendaja on kohustatud juhtide ja audiitori valimise või määramise või ametiaja pikendamise kavatsusest, samuti nende tagasikutsumisest või enne volituste tähtaja lõppemist tagasikutsumise algatamisest teavitama Finantsinspektsiooni vähemalt kümme päeva enne vastava otsuse tegemist või viivitamata pärast vastava avalduse saamist.“;

4) paragrahvi 44 lõiget 3 täiendatakse punktiga 4¹ järgmises sõnastuses:

„4¹) krediidilepingu tingimuste täitmise jälgimise ja krediidilepingu muutmise kord, sealhulgas asjakohasel juhul võlaõigusseaduse §-s 416¹ sätestatud võla ümberkujundamise abinõude rakendamiseks;“;

5) paragrahvi 44 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 punktis 4¹ sätestatud krediidilepingu täitmise jälgimise ja krediidilepingu muutmise kohta peab olema sise-eeskirjas sätestatud vähemalt järgmine:

1) viivituses olevate tarbijakrediidilepingutest tulenevate kohustustega tegelemise poliitika või strateegia ja vastav menetluskord kuni 90 päeva ja rohkem kui 90 päeva viivituses olevate kohustuste, sealhulgas krediidiandja hinnangu meetodika, kui krediidiandja teeb tarbijale ettepaneku võlaõigusseaduse §-s 416¹ sätestatud võla ümberkujundamise abinõude rakendamiseks;

2) viivituses olevate tarbijakrediidilepingutest tulenevate rahaliste kohustuste suhtes kohtu- või täitemenetluse toimingute alustamise poliitika või strateegia, kui tarbija varalise seisundi või koostöö puudumise tõttu ei ole leitud kokkulepet, sealhulgas jätkusuutlikku lahendust võla ümberkujundamiseks.“;

6) paragrahvi 48 lõiget 5 täiendatakse punktiga 7¹ järgmises sõnastuses:

„7¹) krediidilepingu muudatused koos asjakohase teabevahetusega, sealhulgas võlaõigusseaduse §-s 416¹ sätestatud võla ümberkujundamise kohta;“;

7) seadust täiendatakse §-ga 50¹ järgmises sõnastuses

„§ 50¹. Suhtlus võlgnikust krediidisaaajaga ja tegelemine krediidihaldustegevusega

Kui krediidiandja või krediidivahendaja tegeleb ise krediidihaldustegevusega, kohaldatakse tema suhtes krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-des 58–60 krediidiinkassole või krediidiostjale ettenähtud nõudeid ning asjakohasel juhul krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-s 45 sätestatud juhul kui krediidiostja on sõlminud krediidiandjaga krediidihalduslepingu.“;

8) seadust täiendatakse §-ga 57¹ järgmises sõnastuses:

„§ 57¹. Krediidiostjate kohta andmete esitamine Finantsinspektsioonile

(1) Krediidiandja, kes loovutab viivises oleva tarbijakrediidilepingu või sellest tuleneva nõude krediidiostjale, esitab Finantsinspektsioonile järgmise teabe:

1) krediidiostja või asjakohasel juhul tema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 62 kohaselt määratud esindaja juriidilise isiku tunnus, selle puudumise korral krediidiostja või tema juhatuse liikmete ja olulist osalust omavate isikute nimed ja andmed ning krediidiostja ja tema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 62 kohaselt määratud esindaja aadress;

2) loovutatud viivises olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute koondjääk, samuti nende nõuete või krediidilepingute arv ja iga krediidi suurus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud teave peab muu hulgas sisaldama asjakohasel juhul teavet tarbijakrediidilepingute tagatiseks olevate varade liikide kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe aruandeperiood on poolaasta. Teave esitatakse ühe kuu jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui teabe esitamise viimane kuupäev on puhkepäev, võib teabe esitada hiljemalt puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval. Finantsinspeksioon võib vajaduse korral nõuda aruande esitamist kord kvartalis, muu hulgas põhjusel, et paremini jälgida suurt hulka laenude loovutamisi, mis võivad aset leida kriisi ajal.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe võib esitada koos käesoleva seaduse § 57 lõikes 2 ettenähtud aruannetega.

(5) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega näha ette krediidiostjate kohta andmete esitamise aruannete vormid, koostamise meetoodika ja esitamise korra.“;

9) paragrahvi 95 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär füüsilise isiku puhul esimesel korral kuni 5 000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 10 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kokku kuni 1 000 000 eurot või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.“;

10) paragrahvi 95 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui haldusakt jäetakse täitmata või see on täidetud ebakohaselt, on sunniraha ülemmäär juriidilise isiku puhul esimesel korral kuni 10 000 eurot ja järgmistel kordadel kuni 100 000 eurot ühe ja sama kohustuse täitmisele sundimiseks, kokku kuni 3 000 000 eurot või kuni kümme protsenti aastasest netokäibest, sealhulgas brutotulust vastavalt viimasele kättesaadavale raamatupidamisaruandele, mis koosneb teenustasudest ning intressi- ja muudest sellesarnastest tuludest, või summa, mis vastab kuni kahekordsele rikkumise tulemusel teenitud kasule või ära hoitud kahjule.“;

11) paragrahvi 96 lõikes 1, § 97 lõikes 1, § 98 lõikes 1, § 100 lõikes 1, § 102 lõikes 1 ja § 103 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „300 trahviühikut“ tekstiosaga „300 000 eurot“;

12) paragrahvi 96 lõikes 2, § 97 lõikes 2, § 98 lõikes 2, § 100 lõikes 2, § 102 lõikes 2 ja § 103 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „400 000 eurot“ tekstiosaga „3 000 000 eurot või kuni kümme protsenti aastasest netokäibest“;

13) paragrahvi 99 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

“(1) Käesoleva seaduse §-des 48, 49 või 50 sätestatud tarbija krediivõimelisuse hindamisega seotud krediidiandja või -vahendaja kohustuse rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 000 eurot.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3 000 000 eurot.“.

§ 98. Krediidiasutuste seaduse muutmine

Krediidiasutuste seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi § 63 lõike 2 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) krediidiasutuse arvel ning klientide nimel ja arvel tehingute ja toimingute tegemise korra, sealhulgas tarbijale krediidi andmiseks tarbija maksevõime hindamise, krediidilepingu tingimuste täitmise jälgimise ja krediidilepingu muutmise korra, sealhulgas asjakohasel juhul võlaõigusseaduse §-s 416¹ sätestatud võla ümberkujundamise abinõude rakendamiseks, ning tarbijale teabe andmise ja krediidilepingu tagatiseks oleva vara hindamise korra, samuti nõustamisteenuse osutamise ja tarbija vaidluste lahendamise korra;“;

2) paragrahvi 88 täiendatakse lõikega 4⁵ järgmises sõnastuses:

„(4⁵) Krediidiasutus on kohustatud avaldama pangasaladuse Statistikaametile riikliku statistika seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks, juhul kui klient on krediidiasutusele selleks nõusoleku andnud.“;

3) seadust täiendatakse §-ga 89⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 89⁴. Krediidiasutuse kohustused seoses krediidiostjate ja võlgnikest krediidisaaajatega ning tegelemine krediidihaldustegevusega

(1) Krediidiasutus on kohustatud esitama krediidiostjale teavet vastavalt krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-s 61 sätestatule.

(2) Kui krediidiasutus tegeleb ise krediidihaldustegevusega, kohaldatakse tema suhtes krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-des 58–60 krediidiinkassole või krediidiostjale ettenähtud nõudeid ning asjakohasel juhul krediidiinkassode ja -ostjate seaduse §-s 45 sätestatut juhul kui krediidiostja on krediidiasutusega sõlminud krediidihalduslepingu.“;

4) seadust täiendatakse §-ga 92³ järgmises sõnastuses:

„§ 92³. Krediidiostjate kohta andmete esitamine Finantsinspeksioonile

(1) Krediidiasutus, kes loovutab viivises oleva krediidilepingu või sellest tuleneva nõude krediidiostjale, esitab Finantsinspeksioonile järgmise teabe:

1) krediidiostja või asjakohasel juhul tema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 62 kohaselt määratud esindaja juriidilise isiku tunnus, selle puudumise korral krediidiostja või tema juhatuse liikmete ja olulist osalust omavate isikute nimed ja andmed ning krediidiostja ja tema krediidiinkassode ja -ostjate seaduse § 62 kohaselt määratud esindaja aadress;

2) loovutatud viivises olevatest krediidilepingutest tulenevate nõuete või krediidilepingute koondjääk, samuti nende nõuete või krediidilepingute arv ja iga krediidi suurus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud teave peab muuhulgas eristama loovutatud tarbijakrediidilepingutest tulenevad nõudeid ja tarbijakrediidilepinguid ning sisaldama asjakohasel juhul teavet tarbijakrediidilepingute tagatiseks olevate varade liikide kohta.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe aruandeperiood on poolaasta. Teave esitatakse 20 päeva jooksul pärast aruandeperioodi lõppu. Kui teabe esitamise viimane kuupäev on puhkepäev, võib teabe esitada hiljemalt puhkepäevale järgneval esimesel tööpäeval. Finantsinspeksioon võib vajaduse korral nõuda aruande esitamist kord kvartalis, muu hulgas põhjusel, et paremini jälgida suurt hulka laenude loovutamisi, mis võivad aset leida kriisi ajal.

(4) Kui krediidiasutus on vastavad laenud väljastanud teises lepinguriigis, edastab ta käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud teabe ka selle riigi järelevalveasutusele. Sel juhul kohaldatakse teabe edastamisele käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatut.

(5) Valdkonna eest vastutav minister võib oma määrusega näha ette krediidiostjate kohta andmete esitamise aruannete vormid, koostamise meetoodika ja esitamise korra.“;

5) seadust täiendatakse §-ga 141¹⁷ järgmises sõnastuses:

„§ 141¹⁷. Paragrahvi 88 lõike 4⁵ kohaldamine

Käesoleva seaduse § 88 lõiget 4⁵ kohaldatakse alates 2024. aasta 1. septembrist.“.

§ 99. Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse muutmise

Majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse § 2 lõiget 4 täiendatakse punktiga 6¹ järgmises sõnastuses:

„6¹) krediidiinkassode ja -ostjate seaduse tähenduses krediidiinkassona tegutsemine;“.

§ 100. Pandikirjaseaduse muutmine

Pandikirjaseaduses tehakse järgmised muudatused:

- 1) paragrahvi 16 lõikest 1 jäetakse välja sõna „Eestis“;
- 2) paragrahvi 17 lõikes 4 asendatakse sõna „ja“ sõnaga „või“.

§ 101. Võlaõigusseaduse muutmine

Võlaõigusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 403 lõige 2¹ tunnistatakse kehtetuks;

2) seadust täiendatakse §-ga 404² järgmises sõnastuses:

„§ 404². Teave tarbijakrediidilepingu muude tingimuste muutmise kohta

(1) Enne tarbijakrediidilepingu tingimuste muutmist esitab krediidiandja tarbijale kirjalikult või püsival andmekandjal järgmise teabe:

- 1) kavandatud muudatuste selge kirjeldus ja kui see on kohaldatav, siis tarbija nõusoleku saamise vajadus;
- 2) muudatuste tegemise aeg;
- 3) muudatustega seoses tarbija jaoks ette nähtud kaebuse esitamise võimalused ja kaebuse esitamise tähtaeg, muu hulgas selle pädeva asutuse nimi ja aadress, kellele tarbija saab kaebuse esitada.

(2) Krediidiandja võib esitada käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe üldistatul kujul.“;

2) paragrahvi 406 täiendatakse lõikega 5⁴ järgmises sõnastuses:

„(5⁴) Kui tarbijakrediidilepingus on kokku lepitud krediidi kasutusse võtmise ülempiir ja mille kasutusse võtmise kohta tuleb tarbijal esitada krediidiandjale eraldi tahteavaldus vastavas taotluses, peab krediidiandja enne iga krediidisumma väljamaksmist järgima krediidi kulukuse määra ja selle arvutamise aluste kohta sätestatud kooskõlas käesoleva paragrahviga ja käesoleva seaduse §-ga 406¹.“;

3) paragrahvi 412 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kui krediidiandja loovutab tarbijakrediidilepingust tulenevad nõuded või õigused kolmandale isikule, sealhulgas krediidiinkassole või krediidiostjale krediidiinkassode ja -ostjate seaduse tähenduses, võib tarbija esitada selle kolmanda isiku vastu tarbijakrediidilepingust tulenevalt kõik vastuväited, mis tal olid senise võlausaldaja vastu nõude loovutamise ajal, muu hulgas on tal õigus nõuda oma nõuete tasaarvestamist. Kokkulepe, millega välistatakse või piiratakse käesoleva lõike esimeses lauses sätestatud tarbija õigust, on tühine.“

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud loovutamise korral tuleb tarbijat sellest teavitada, välja arvatud juhul, kui krediidiandja jääb kokkuleppel uue võlausaldajaga tarbija suhtes ise edasi tegelema krediidiinkassode- ja krediidiostjate seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud krediidihaldustegevusega.“;

4) paragrahvi 415 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tarbijalt võib võlgnetavate maksete tasumisega viivitamise korral nõuda viivist, mis võib olla kuni kahekordne tarbijakrediidilepingus ettenähtud intressimäär, kuid mis ei või ühelgi juhul olla kõrgem kui käesoleva seaduse § 406² lõikes 1 sätestatud krediidi kulukuse määra ülempiir. See ei välista ega piira krediidiandja õigust nõuda tarbijalt viivist ületava kahju hüvitamist. Kokkulepe, millega nähakse ette eespool sätestatust kõrgem määr või kokkulepe, millega võimaldatakse tarbijalt nõuda maksetega viivitamisel eelkõige käsiraha või leppetrahvi, on tühine.“;

5) seadust täiendatakse §-ga 416¹ järgmises sõnastuses:

„§ 416¹. Tarbijakrediidilepingu kohtuväline ümberkujundamine

(1) Krediidiandja peab tarbijale enne viivises oleva krediidilepingu suhtes kohtu- või täitemenetluse toimingute alustamist, muuhulgas käesoleva seaduse § 416 lõikes 2 nimetatud läbirääkimiste käigus, hindama ning asjakohasel juhul pakkuma üheselt mõistetavate väljenditega võimalust kohtuväliselt nõue ümberkujundada või muul kujul osaliselt või täielikult refinantseerida (edaspidi *võla ümberkujundamine*).

(2) Krediidiandja peab võtma võla ümberkujundamisel arvesse tarbija olukorda, tema õigusi ja huve ning võib rakendada võla ümberkujundamise abinõusid juhul, kui krediidiandja hinnangu kohaselt suudab võlgnik tõenäoliselt oma kohustused täita.

(3) Krediidiandja võib võla ümberkujundamiseks muu hulgas teha ettepaneku:

- 1) krediidilepingu tähtaja pikendamiseks;
- 2) tagasimakse tasumise täielikuks või osaliseks edasilükkamiseks teatud ajavahemikuks;
- 3) krediidilepingu liigi muutmiseks;
- 4) nõudest osaliselt loobumiseks või erinevatest tarbijakrediidilepingutest tulenevate nõuete summeerimiseks;
- 5) intressimäära muutmiseks;
- 6) vääringu konverteerimiseks.

(4) Kui seoses võla ümberkujundamisega muudetakse ühe või mitme krediidilepingu kehtivaid tingimusi muu kui tähtaja pikendamise tingimuse osas, näidatakse kirjalikus või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis sõlmitud kokkuleppes iga esialgne krediidisumma ning intresside, viiviste ja muude krediidi kasutamise tasude arvestus. Kui kokkulepe krediidilepingu tingimuste muutmise kohta ei vasta käesoleva lõike esimeses lauses sätestatule, siis on selline kokkulepe tühine.“.

§ 102. Võlaõigusseaduse, tsiviilseadustiku üldosa seaduse ja rahvusvahelise eraõiguse seaduse rakendamise seaduse muutmine

Võlaõigusseaduse, tsiviilseadustiku üldosa seaduse ja rahvusvahelise eraõiguse seaduse rakendamise seadust täiendatakse §-ga 17⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 17⁵. Võlaõigusseaduse 2024. aasta 1. märtsil jõustunud redaktsiooniga tehtud muudatuste rakendamine viivituses tarbijakrediidilepingute suhtes

2024. aasta 1. märtsil jõustunud redaktsiooniga tehtud muudatusi võlaõigusseaduses ei kohaldata nende tarbijakrediidilepingute või neist tulenevate nõuete suhtes, mis on viivituses ja krediidiandja on need loovutatud enne 2024. aasta 1. märtsi.“.

**3. jagu
Seaduse jõustumine**

§ 103. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2024. aasta 1. märtsil.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn 2024

Algatab Vabariigi Valitsus 2024

(allkirjastatud digitaalselt)

ⁱ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2021/2167, 24. november 2021, krediidihaldajate ja krediidiosõtjate kohta ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL (EMPs kohaldatav tekst): <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX:32021L2167>